

Impera la impunitat
**Als CIE, s'hi vulneren
els drets humans**

A FONTS PÀGINES 1 a 3

Rashid Khalidi
**"La majoria diu sí
a l'Estat palestí"**

MIRALLS | ENTREVISTA PÀGINES 4 i 5

SETMANARI DE COMUNICACIÓ

DIRECTA

N258

25 de gener de 2012

www.setmanaridirecta.info · 1,70 euros

Els grups antiavortistes tenen vincles amb UDC i una secta

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 9

També hi militen antics militants franquistes. El president del Foro Catalán de la Família és Jorge Buxadé, ex-candidat de la Falange Española y de las JONS

ALBERT GARCIA

La Plataforma d'Afectats per les Retallades de la Prestació d'Aturi la Renda Mínima va organitzar una marxa de protesta pel centre de la ciutat de Barcelona

Els fan retornar l'import de les prestacions rebudes

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 8

L'OTG ha exigut a persones d'origen estranger el retorn de

l'import sencer de les prestacions d'atur, de les ajudes familiars de

426 euros i/o de la RMI. Cada persona, ha de tornar milers d'euros.

La població del Pla d'Urgell s'oposa a una planta de biomassa

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 12

Alerten que la instal·lació podria tenir afectacions sobre la salut de les persones i el medi ambient.

El centre social feixista Militia està situat a l'Hospitalet

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 10

Es tracta dels baixos i el soterrani d'un edifici de dotze plantes a l'avinguda de Can Serra. PxC es desmarca d'aquest local.

El Círculo de Empresarios dicta i el Partit Popular obeeix

ESTIRANT DEL FIL · PÀGINES 2 i 3

Les mesures anunciades pel Partit Popular, després de

mesos de silenci intencionat, tenen el seu origen en les propostes de l'empresariat. Des de l'aprimament de l'administració

fins a la reforma laboral, passant per la del sistema financer, són mesures dictades per grups com el Círculo de Empresarios.

L'Àfrica: la matança d'elefants continua

RODA EL MÓN · PÀGINA 16

Cada dia, assassinen 100 elefants a l'Àfrica. Aquests ma-

mífers, que són vitals per l'equilibri dels ecosistemes, moren per culpa de la caça furtiva i de les activitats extractives.

, estirant del fil

ESTAT ESPANYOL · CEOE, UGT I CCOO PACTEN LA MODERACIÓ SALARIAL I ELS SOUS NOMÉS PUJARAN UN 0.5% I UN 0.6% FINS EL 2014

El Círculo de Empresarios dicta a Rajoy les mesures que ha de prendre l'executiu

Hernan Córdoba-Mendiola

estirantdel@setmanaridirecta.info

La majoria absoluta del Partit Popular al Congrés dels Diputats i l'arribada del seu líder Mariano Rajoy a la presidència del govern ha estat precedida d'una campanya electoral coberta d'un silenci espès. En campanya, el PP esperava que el govern del PSOE caigués pel seu propi pes, per una manca intencionada de propostes polítiques o econòmiques. Amb un resultat històric sota el braç, el nou govern va continuar fent mutis, tot i que deixava entreveure algunes mesures, mentre cercava a l'exterior els suports necessaris per impulsar les reformes que consten en el seu programa ocult. És en aquesta gira per mostrar una imatge de seriositat a l'exterior, quan van començar aparèixer, en alguns rotatius europeus i nord-americans, notícies que ens permetien fer-nos una idea de les línies mestres de la política econòmica del nou govern. Les sospites es van confirmar als consells de ministres del 30 de desembre i el 5 de gener, amb l'anunci de les primeres retallades del govern. Tot i així, no és fins al mes de març que el govern presentarà els paquets de mesures més importants, coincidint amb l'aprovació dels Pressupostos Generals de l'Estat.

Pel PP, l'aprimament de l'administració és una mesura urgent

La situació no és cap fotesa: el dèficit de l'Estat espanyol arriba a xifres d'entre 45.000 i 60.000 milions d'euros (més de dues vegades el pressupost de la Generalitat catalana per a tot el 2012), l'interès que paga l'Estat per les emissions de deute públic s'ha incrementat més de tres punts els darrers quatre anys i, enguany, s'haurà de fer front al pagament de més de 300.000 milions en deute públic i privat, xifra equivalent al 30% del Producte Interior Brut (PIB).

Vells i nous protagonistes de la política econòmica

Els ministeris econòmics han recaigut sobre Cristóbal Montoro, Hisenda i Administracions Públiques, i Luís de Guindos, Economia i Competitivitat. El primer és un vell conegut dels governs d'Aznar:

Las prioridades de los primeros meses de la legislatura

3.2 La reforma laboral⁶

La modernización de nuestro mercado laboral pasa por potenciar la capacidad de adaptación de las empresas ante la crisis, o lo que es lo mismo, debe flexibilizarse el marco laboral, en aras de asegurar la supervivencia de las empresas y la recuperación del empleo. Todo ello, sin perjuicio de que los trabajadores desempleados puedan disfrutar de una protección adecuada, que les cubra de la pérdida de rentas, a la vez que les incite a activarse mediante políticas activas eficaces. En nuestro caso, el desarrollo de dicho modelo demanda modificaciones normativas inmediatas que se podrían instrumentar mediante un Decreto-Ley de carácter urgente, complementado con una Ley Orgánica en los puntos que fuera así necesario.

asignarse en un proceso competitivo. Las ayudas deberán limitarse en términos cuantitativos, evitando otorgar subvenciones que posibiliten el despliegue masivo de tecnologías inmaduras y que produzcan sobrecostes en cuantías inasumibles por el sistema.

- Es fundamental disponer de redes de interconexión internacionales que permitan intercambios masivos de electricidad y gas, con el fin de que se vayan estableciendo, gradualmente, las condiciones que permitan la creación de un mercado europeo.
- Se debería avanzar en el proceso de liberalización del sector eléctrico, revisando, entre otros, el sistema tarifario y la organización del mercado.

⁶ Documento del Círculo de Empresarios (2005): "Una nueva estrategia para el sector eléctrico español. Una visión de largo plazo en el contexto de Kyoto".

propuestas y, en su caso, sus acuerdos. Y, una vez conocidos éstos, remitiremos al Congreso de los Diputados un proyecto de Reforma Laboral en el primer trimestre del año 2012.

Hemos planteado como bases para esta reforma:

Poner el acento en la creación de puestos de trabajo, la estabilidad en el empleo y la flexibilidad en el seno de la empresa.

Reformar la estructura y contenidos de la negociación colectiva, de modo que cada materia se negocie en un ámbito territorial o sectorial óptimo para asegurar la competitividad económica y la sostenibilidad del empleo.

Primar la resolución extrajudicial de los conflictos, para fomentar los acuerdos entre las partes y hacer más fluidas las relaciones laborales.

Hacer efectivo el derecho individual a la formación permanente y la

Génova, 13 - 28004 Madrid. Telfs: (91) 557 73 58 / 59 / 60. Fax: (91) 319 02 81.
Este texto puede ser modificado parcial o totalmente por el orador

Hemos de ser muy conscientes de que España tiene un problema energético importante, especialmente en el sector eléctrico, con un déficit anual que supera los 3.000 millones de euros y una deuda tarifaria acumulada de más de 22.000 millones.

Las tarifas eléctricas para consumidores domésticos son las terceras más caras de Europa, y las quintas más elevadas para consumidores industriales.

La solución a este problema, uno de los más complejos que hereda el próximo Gobierno no puede ser simplista. Es evidente que no se puede aplicar una subida de tarifas que recaiga íntegramente sobre los consumidores y que siga castigando la competitividad de la economía española, por las malas decisiones regulatorias. Más aún cuando el objetivo final es la liberalización del sector, algo que no es posible acometer sin la solución definitiva del déficit tarifario.

Si no se emprenden reformas, el desequilibrio será insostenible y los incrementos de precios y tarifas colocarían a España en la situación de mayor desventaja en costes energéticos de todo el mundo desarrollado. Tendremos, pues, que aplicar una política basada en frenar y reducir los costes medios del sistema, en la que se tomen las decisiones sin demagogia, utilizando todas las tecnologías disponibles, sin excepciones, y se regule teniendo como objetivo primordial la competitividad de nuestra economía.

Aquests quatre paràgrafs de text, a l'esquerra els del Círculo i a la dreta els del discurs d'investidura, evidencien la coincidència de propostes entre l'empresari i el PP

va dissenyar, amb Josep Piqué, la privatització de les grans empreses estatals i les polítiques de liberalització del sòl que van portar als anys d'excessos immobiliaris. El segon, tot i que ja ha exercit un càrrec públic com a secretari d'Estat d'economia amb el govern d'Aznar, es troba més vinculat a l'esfera privada i la seva funció serà fer de corretja de transmissió de les voluntats dels lobbies. Una corretja, val a dir, que ja funciona a la perfecció: el full de ruta que vol implementar el govern s'ha dissenyat als despatxos, entre d'altres, del Círculo de Empresarios. Només cal comparar el discurs d'investidura de Rajoy o les disposicions econòmiques i fiscals derivades dels consells de ministres amb les reflexions del Círculo recollides a documents com el publicat el 10 de novembre de 2011 sota el títol "Un programa d'ajustament i creixement per a la pròxima legislatura". Fins i tot, al discurs d'investidura, s'arriben a parafrasejar paràgrafs sencers d'aquest document, cosa que no és estranya si se sap que, el 27 de setembre de 2011, Luís de Guindos va ser convidat d'honor i ponent a l'assemblea de sòcies del Círculo. Al document, el *think thank* liberal

defineix les mesures d'urgència que s'havien d'implementar les primeres setmanes de mandat com a "pla de xoc integral i creible de política d'estabilització macroeconòmica, (...) que assenti les bases d'un procés de creixement equilibrat i sostenible". Així doncs, tot i que algunes de les mesures aprovades pel govern se separen de la seva proposta, com la pujada de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques o de l'Impost de Béns Immobles, el full de ruta assumit, de moment, és el de les mesures que proposa el Círculo i que tot seguit analitzem.

Supressió d'administracions i empreses públiques

El document planteja tres àmbits en què s'haurien d'abordar mesures de manera urgent per, després, desplegar mesures que pensen que s'haurien d'implementar a mig termini. Entre els urgents, trobem l'aprimament de l'administració i la reducció del dèficit, la reforma laboral i de les polítiques d'ocupació i la reforma del sistema financer. En l'àmbit de l'aprimament de l'administració pública i la reducció del dèficit, les mesures proposades passen per la fusió d'ajuntaments o departaments,

l'aturada de la contractació pública i la congelació o reducció salarial a la funció pública. En aquest àmbit, també proposen el tancament o la privatització d'empreses públiques, en especial de televisions i ràdios. En el mateix àmbit, s'encabeixen mesures com la subordinació de la despesa de les autonomies a la previsió de dèficit o la supressió de diputacions sota la màxima una competència-una administració. Totes aquestes mesures van ser anunciades per Rajoy al discurs d'investidura i es van aprovar als primers consells de ministres.

Els sindicats accepten la moderació salarial

Pel que fa a la reforma laboral, el *lobby* planteja que s'han de vincular els salaris als resultats de l'empresa i no a l'Índex de Preus al Consum (IPC). De fet, aquesta és una mesura que la patronal (CEOE) i els sindicats (UGT i CCOO) van pactar la matinada del 20 de gener, en el marc de negociacions per a una nova reforma laboral. L'acord estableix que la pujada salarial serà del 0,5% pel present any i del 0,6% pel 2013 (per sota de la pujada prevista de l'IPC) i que els salaris tindran un

component variable lligat a la productivitat. En relació a la negociació dels convenis, s'aposta per fer prevaldre la negociació empresa per empresa i per abandonar el model de convenis generals o sectorials, fet que, a Catalunya, ja ha estat pactat per Foment i els sindicats i que, a escala estatal, també han acceptat els sindicats majoritaris. En cas que això no fos possible, apostaven per cercar convenis a escala estatal i eradicar els autonòmics o provincials -extrem que ha estat descartat a la negociació-, així com per fomentar la negociació extrajudicial dels conflictes.

Adéu a les restriccions d'hores extres

Un dels punts forts de la reforma laboral que proposen i que els sindicats han acceptat és la introducció de la flexibilitat i la mobilitat funcional com a part inherent de la contractació. Aquest fet, molt destacat al discurs d'investidura i acceptat també per CCOO i UGT, implicarà que l'empresari pugui disposar de temps de treball i pugui canviar les funcions de la part de plantilla que vulgui. El Círculo també proposa l'eliminació de la restricció a les hores

> **Rajoy guarda silenci des que va entrar en campanya electoral i l'arribada al govern espanyol no el va fer parlar. La gira que van fer ell i els seus ministres a la recerca de suports internacionals ha allargat un espès silenci que no mantenia qui ha dissenyat les reformes que aplicarà Rajoy. El Círculo de Empresarios, al qual està vinculat el ministre d'Economia Luís de Guindos, ja avançava, en un document de principis de novembre, les mesures que ara està adoptant el PP**

, estirant del fil

extres en el contracte a temps parcial, un dels punts sobre els que el govern haurà de legislar per decret. També aposten per la congelació i flexibilització del Salari Mínim Interprofessional -que ja ha estat aprovat- i per la possibilitat que les mútues arrabassin competències a la Seguretat Social i puguin gestionar altes i baixes laborals.

Respecte a les polítiques d'ocupació, el Círculo aposta per la reducció de les prestacions per desocupació en quantitat i durada i per vincular-les al fet de no rebutjar les ofertes de feina. El PP ho va anunciar el 30-D, però va afirmar que ho legislarà el mes de març.

El *lobby* també proposa que les agències privades de contractació i les empreses de treball temporal (ETT) tinguin accés a les bases de dades del servei públic de contractació -l'INEM- per establir fórmules de col·laboració entre les dues. Declaracions del govern del 16 i 17 de gener apunten a aquesta possibilitat. La combinació d'aquestes mesures podria portar a un escenari en què una ETT fes una oferta de feina a una persona perceptora del subsidi per atur i, en cas que fos rebutjada, es pogués arribar a tramitar la suspensió de la prestació de l'atur.

Reforma del sistema financer

Al tancament d'aquesta edició, els treballs de la comissió que ha de tractar les noves fases de reestructuració del sistema financer espanyol segueixen en marxa. La finalitat és que els mercats recuperin la confiança en les entitats espanyoles, una vegada -i gràcies a la reducció del dèficit- els inversors tornin a comprar deute sobirà espanyol. Per fer-ho, el Círculo proposa aprofundir en els processos de fusió i les absorcions com a única opció perquè els bancs puguin fer aflorar les pèrdues derivades de la pèrdua de valor dels productes immobiliaris que pesen en els seus balanços sense que l'accés al crèdit quedi bloquejat, tot cercant inversions internacionals.

El PP coincideix de ple amb les consideracions del Círculo i afegeix que cal traçar un mapa real de la situació financera espanyola i accelerar els processos de concentració. Coincideixen que és necessària la liquidació de les darreres entitats financeres amb participació pública i que el Fons de Reestructuració Ordenada Bancària actui com a agent per garantir la viabilitat de les fusions i per preparar futures privatitzacions.

L'aposta del Círculo és la creació d'un banc dolent que absorbeixi els valors tòxics de les entitats, mesura que, de moment, ha quedat descartada pel govern de Mariano Rajoy.

Caldrà esperar a les conclusions de la comissió per veure quina serà la decisió final del govern del Partit Popular.

Les polítiques a mitjà termini

Les coincidències entre les propostes d'aquest organització empresarial tan influent i el govern no només es troben en els eixos i els continguts de les mesures d'urgència, sinó que, en les propostes a mitjà termini, també hi ha plena concordança.

Entre aquestes mesures, hi destaca la reforma del sistema judicial i de la legislació empresarial per afavorir l'agilitat en l'activitat de les empreses, així com la intervenció sobre la formació i el sistema educatiu amb l'objectiu que es valori la figura i el paper de la persona emprenedora i de l'empresa, tot introduint la cultura de l'esforç als programes docents i la de competència entre centres educatius. Per fer-ho, ambdós aposten per millorar els mecanismes de coordinació entre els centres formatius i l'empresa privada.

Volen introduir sistemes de copagament o d'increment de taxes per alguns dels serveis públics

Altres punts de coincidència entre l'empresariat i el govern es troben en la necessitat d'introduir sistemes de copagament o d'increment de taxes per alguns dels serveis públics i en el fet d'afavorir els processos de concertació i de liberalització de serveis, ja que l'empresariat ho considera com a activitats totalment deficitàries, però també possibles àrees pel negoci privat que, segons aquest sector, ajudarien a la recuperació econòmica.

Quant a la política energètica, els dos coincideixen en la necessària continuïtat de l'energia nuclear i la retallada en els ajuts a formes d'energies renovables.

El Círculo, a més, aposta per aprofundir en la liberalització del sector elèctric i per revisar el sistema de tarifes i l'organització del mercat. El discurs d'investidura de Mariano Rajoy reproduceix fil per randa el paràgraf que empra el Círculo a la seva ponència.

L'organització empresarial també aposta per aprofundir el procés de liberalització del sòl, iniciada pel govern d'Aznar amb la llei de 1997.

Per últim, el Círculo advoca per la liberalització dels horaris comercials i la relaxació de la legislació per permetre l'obertura de comerços, fet que ja s'està aplicant a la capital de l'Estat, Madrid (governada pel PP) i que s'està estudiant a d'altres comunitats governades pel mateix partit.

> Luís de Guindos i el seu passat a Lehman Brothers

El nou ministre d'Economia del govern de Rajoy, Luís de Guindos, és un home molt vinculat a l'empresa privada i amb un passat recent ple d'ombres. Va ser representant de Lehman Brothers a l'Estat espanyol i a Portugal des de l'abril de 2006 fins al setembre de 2008, quan l'entitat va fer fallida. Des de llavors, ha estat responsable de Serveis Financers de PriceWaterhouseCoopers (l'empresa més gran del món en volum de facturació de serveis de consultoria, assessoria legal i fiscal i d'inversions), dirigent de l'Instituto Empresa

Business School i membre dels consells d'administració d'Endesa, Logista, Banc Mare Nostrum (del qual forma part Caixa Penedès) i Unedisa. Durant el govern d'Aznar, de 2002 a 2004, va ser secretari d'Estat d'Economia, a les ordres de l'actual president de Bankia Rodrigo Rato, l'alt càrrec de la banca més ben pagat, amb un sou anual superior a 2,4 milions d'euros.

El seu nomenament com a ministre respon als processos d'integració de persones vinculades a entitats econòmiques amb gran pes internacional als governs europeus. És el cas de

Papademos i Monti a les presidències de Grècia i Itàlia respectivament. Tots dos han estat vinculats a Goldman Sachs (GS), una altra de les entitats financeres a qui es fa responsable de la crisi de 2008. Papademos va ser el responsable de GS que va falsejar les dades econòmiques gregues per permetre la seva integració a la UE, mentre que Monti, des de GS, va ajudar a millorar els comptes del país hel·lènic els primers anys de pertinença a l'euro mitjançant productes financers vinculats a l'especulació sobre el deute públic del país. H.C.

El president del Círculo, Claudio Boada (esquerra), posa per a la foto amb Luís de Guindos

> Ens trobem davant d'un 'lobby' amb gran influència política

Nascut el 1977, El Círculo és una organització empresarial d'àmbit estatal. Als seus documents fundacionals, declara que el seu objectiu principal és "la defensa de la lliure empresa, de la iniciativa privada i de l'economia de mercat" i assumeix el seu paper en la creació d'estats d'opinió favorables a l'empresariat i a les seves necessitats. Està vinculada internacionalment amb agrupacions empresarials de primer ordre als cinc continents, sota la Red Internacional de Organizaciones Empresariales Privadas, amb qui manté trobades anuals. D'aquesta xarxa, en formen part, entre d'altres, el China Institute for Reform and Development, conegut per les seves funcions de *lobby* en la transformació de la Xina al capitalisme de mercat; Keizai Doyukai, un *think tank* neoliberal japonès; l'NBI a Sud-àfrica, i el CEDA, un *lobby* empresarial a

australià. També el Committee for Economic Development nord-americà, un dels *think tank* més importants del país, que té com a principals mecenes IBM, Toyota, General Motors, General Electric, però també Merrill Lynch, Morgan Stanley, Goldman Sachs i JP Morgan, quatre de les entitats financeres que són les màximes responsables de la crisi de les *subprime*. Un altre dels principals mecenes és PricewaterhouseCoopers, el darrer lloc de treball del ministre de Guindos abans del seu nomenament.

Als òrgans de direcció del Círculo, hi trobem representants de grans empreses del país. El seu president és Claudio Boada, d'ABANTIA TICSA, empresa especialitzada en grans obres i infraestructures. A les sotspresidències, hi trobem representants de Cartera Industrial REA (societat de participacions i inversions de fons em-

presarials, entre les quals destaquen Mecalex i Europac), de Seguriber (seguretat privada i sistemes de seguretat) i de DKV assegurances. A la tresoreria, trobem a un representant de Perseo, una societat de capital risc, mentre que, a les vocalies, hi trobem representants de Prosegur, Vueling, Leche Pascual, Ericsson España, Grupo Manpower, COMSA EMTE, J. García Carrión, Telepizza, Ambers & Co XXI (assessorament financer corporatiu), Natixis (banc d'inversions francès i un dels principals prestataris de Florentino Pérez, amb una cartera d'inversions de 500.000 milions d'euros), Merck, Caja de Seguros Reunidos, Ferrovial, ING, Martínez Lage, AllendeSalazar & Brokelmann Abogados (especialitzats en dret de la UE i de la competència), J & A Garrigues i de S.L.P. Arthur D. Little (la consultoria de negocis i gestió més antiga del món). H.C.

, impressions

Edurne Bagué, Laura Argemí, Núria Comerma i Yann Torrent · Membres del Grup d'Estudi de la Universitat Pública
opinio@setmanaridirecta.info

La universitat pública en perill

Fa tres anys vam viure una de les protestes estudiantils contra el procés d'implementació del Pla Bolonya amb més impacte organitzatiu i social. El seu antecedent proper havia estat el de les mobilitzacions contra la LOU l'any 2000. Els processos de lluita, però, foren diferents: mentre el 2000 les lluites es donaven en un context on el PP governava i el PSOE intentava aglutinar l'oposició a la reforma de la llei orgànica que regulava el funcionament de les universitats espanyoles, les protestes del 2008 hi havia el Tripartit a la Generalitat de Catalunya i el PSOE al govern espanyol.

Les lluites del 2008 van començar per escenes com l'ocupació de l'edifici històric, pel pols de força aconseguit en determinats moments a la UAB o per la brutalitat policial contra les protestes pel desallotjament del rectorat de la UB. Cal destacar la forma en què els i les estudiants mobilitzats van trencar amb algunes formes "tradicionals" de lluita, entenent-la com una reacció enfront a una problemàtica social que anava més enllà dels problemes universitaris. No foren poques les estudiants que es van implicar en lluites laborals i en els moviments socials, a la vegada que aspiraven a trencar les divisions existents entre estudiants, professorat i PAS.

Aquestes protestes es van apaivagar, però durant tres anys s'ha intervingut activament al carrer. La lluita universitària

LUCIA PIGLIAPOCHI

passava a segon pla, en part per la sensació de no haver pogut aturar l'aplicació del Pla Bolonya. Tanmateix, d'aquelles lluites van sorgir un seguit d'estructures que no van morir, ans al contrari, romanen vives i actives.

Ara bé, en quin punt es troba la lluita en defensa de la universitat pública tres anys després? Les auditories, els informes, les retallades, les reestructuracions que moltes estudiants van pronosticar ara són una realitat. Fou

molt el professorat que va preferir mirar cap a una altra banda, desviant l'atenció amb qüestions de caire estètic, acusant fins i tot les i els estudiants de tenir una visió "apocalíptica i esbiaixada" de la realitat. Malauradament, el que es va identificar com un qüestió de defensa dels drets socials, ara són lluites que estan mobilitzant bona part de la societat. El cas de l'educació, la sanitat o la defensa de les ajudes per poder mantenir un mínim de benestar social en un context de crisi econòmica en serien bons exemples.

De les lluites contra el Pla Bolonya van sorgir un seguit d'estructures que no van morir: encara romanen vives i actives

Actualment, s'ha de denunciar que el govern català està planificant el que considera "una reforma indispensable del govern i la gestió de les universitats públiques catalanes". Allò que fa tres anys eren recomanacions, avui ja és quelcom que es comença a articular de la mà dels poders públics en connivència amb els principals poders financers i empresarials catalans. Aquesta reforma, que se'ns presenta com un canvi en la

governança de les universitats per a millorar la seva excel·lència, rendiment de comptes, gestió i eficiència dels recursos públics, que pretén millorar el finançament de les universitats amb l'entrada del capital privat, que passarà a tenir un paper rellevant en la definició de les seves estratègies i missions és, en tota regla, un canvi de model de les universitats públiques per a ser lliurades a les corporacions empresarials i al món financer.

Així que ens hem d'anar preparant per escoltar argumentacions que aniran en la línia de defensar la implementació d'un model català universitari que pretengui emular les universitats anglosaxones. Però el panorama no serà aquest sinó que, entre d'altres temes, es produirà un encariment del preu dels estudis superiors, la precarietat laboral s'estendrà entre el professorat docent i els investigadors, corrent el perill que el país es descapitalitzi, ja que no seran poques les que prenguin la decisió de marxar de Catalunya.

Ens cal ubicar la situació en el camp ideològic que pertoca, i exercir la denúncia d'aquelles polítiques que poden posar en perill el manteniment del model universitari públic català quan sigui necessari però, sobretot, el que ens cal és conscienciar-nos que la defensa d'aquest model i la seva millora és tasca de totes i cadascuna de nosaltres; no fer-ho només ens col·locarà en la posició futura de lamentar allò que avui, amb una actitud activa i constant podem evitar.

Elisa Serra i Rull · Psicopedagoga i psicoanalista
opinio@setmanaridirecta.info

L'ofici de psicoanalista, avui

A la classe d'en Pau, alumne de primer d'educació primària, i en una de les activitats de medi social, la mestra li pregunta: "Pau, de què treballa la mare?". "És escultora". "Quina feina més bonica", diu la mestra. "Sí, treballa escoltant les persones", aclareix en Pau. Aquest és un exemple de les dificultats per explicar l'ofici de psicoanalista.

La psicoanàlisi treballa, principalment, amb les produccions de l'inconscient, els oblitats, les equivocacions, els somnis i, principalment, les paraules. Una paraula pot tenir diversos sentits

per a cada persona, a banda dels significats del diccionari. Per això, en Pau, de sis anys, quan la seva mare li explica la feina que fa, resumeix: "És escultora". I ho diu sense saber que aquest ofici no té res a veure amb el treball que fa una psicoanalista; que si alguna cosa no fa és modelar o manipular les persones.

Voldria parlar dels dos principals obstacles amb que es troba la psicoanàlisi, durant els aproximadament 150 anys de vida d'aquest abordatge terapèutic del sofriment humà, i que continuen dificultant-ne la seva difusió,

La psicoanàlisi es troba amb dos obstacles: el discurs medicobiologista i el model econòmic

reconeixement i validació a les institucions sanitàries, educatives o socials, siguin de dependència pública o privada.

El primer handicap és el discurs medicobiologista. Freud primer va ser metge neuròleg i, amb el seu descobriment de l'inconscient, amb la repercussió de la cura per les paraules i amb la importància que donà a la sexualitat, fins i tot a la infantil, com a origen dels problemes emocionals o relacionals, va trastocar i revolucionar, sens dubte, el món mèdic i cultural de la seva època, fins a l'actualitat.

El segon i principal obstacle, ho vull dir molt clarament, és el model econòmic en el que vivim; encara més després de la caiguda

del mur de Berlín, quan va quedar palès que el capitalisme havia guanyat inequívocament amb el mercantilisme més devastador del darrer quart del segle passat. Això després que gairebé l'única sortida plantejada als problemes de salut, tant física com mental, provinguí de la indústria metal·lúrgica, química, armamentística o del lleure, incloent també la farmacèutica.

En la cura per la paraula, la psicoanàlisi, com que no hi ha objecte material a comprar tampoc no se li pot posar preu en el mercat.

Jordi Calvo Rufanges · Membre del Centre Delàs d'Estudis per la Pau de Justícia i Pau
opinio@setmanaridirecta.info

Què amaga l'informe d'armes de la Unió Europea?

Amb motiu del 13è Informe anual sobre control d'exportacions de tecnologia i equips militars, que recull les dades de 2010, les organitzacions de la Xarxa Europea Contra el Comerç d'Armes hem redactat un comunicat demanant major transparència i implicació de les institucions europees en aquest sentit, ja que l'esmentat informe planteja moltes preguntes sobre la fiabilitat de les dades aportades i el compromís de la UE per fer eficaç el control d'exportació d'armes.

De fet, aquest informe, de 470 pàgines de taules i dades, va ser publicat l'últim dia hàbil de l'any, sense notificació ni a la web del Consell de la Unió Europea, que s'encarrega de la seva publicació, ni a la del Parlament Europeu. Això, certament, suggereix que l'informe és considerat com una mera necessitat burocràtica i no un document digne d'un important debat públic per part dels governs dels estats membres o les institucions de la UE. A més, vuit països -gairebé un terç dels estats membres, entre ells dos dels principals exportadors d'armes del món, Alemanya i Regne Unit- no han proporcionat dades completes sobre els lliuraments, el que fa pràcticament impossible la realització d'una anàlisi precisa de les exportacions d'armes reals dels països de la UE.

El valor total de les llicències d'exportació d'armes el 2010, segons l'informe, va disminuir un 21% respecte el 2009, any en què es va assolir un rècord de 40.300 milions d'euros. No obstant això, la xifra per al 2010, 31.700 milions d'euros, -similar a la del 2008, de 33.500 milions

CARLOS VILLAFRANCA

d'euros - continua sent una de les xifres més altes des de la posada en pràctica de la política comuna de la UE d'exportació de armes el 1998. El valor de les exportacions d'armes amb llicència per als països occidentals (principalment la UE i els EUA) es va reduir. En canvi, el que resulta preocupant és que les exportacions d'armes als països d'economies emergents i en desenvolupament es va elevar a 15.500 milions d'euros, gairebé la meitat del total. Això no inclou el valor de les exportacions d'armes a règims repressius a l'Orient Mitjà i Àfrica del Nord, que va disminuir en compara-

ció amb els nivells rècord de 2009, encara que persisteixen valors elevats: 8.300 milions d'euros. En relació a les exportacions espanyoles, com ja vam assenyalar en l'informe *El controvertit comerç d'armes espanyol, un negoci secret 2001-2010*, la deficient transparència informativa que envolta tot el procés d'autorització de les exportacions impedeix l'exercici d'un veritable control sobre la política d'exportació de material de defensa del govern espanyol. En aquest sentit, caldria que el govern fes públiques les raons que van portar el 2010 a autoritzar exportacions a un total de 15

països identificats com que estaven en conflicte armat per alguns dels centres més prestigiosos del món: Algèria, Colòmbia, Etiòpia, Filipines, Índia, Iraq, Iran, Israel, Nigèria, Pakistan, República Centreafricana, Rússia, Tailàndia, Turquia i el Txad. Només el fet que l'Estat espanyol hagi venut armes o material de doble ús a aquests 15 països ens permet afirmar sense embuts que incompleix la legislació espanyola i la normativa europea sobre comerç d'armament.

D'acord amb l'article 15 de la Posició Comuna de la UE sobre l'exportació de tecnologia i equips militars, el 2012 s'ha de fer una revisió de la política d'exportació d'armes. Aquesta revisió només pot tenir sentit si es basa en informació coherent i completa, i en un debat públic. Com a ONG europees que treballem el control del comerç d'armes, la pau i els drets humans, fem una crida als membres del Parlament Europeu per exigir un debat sobre el 13è Informe anual sobre control d'exportacions de tecnologia i equips militars, que inclogui una anàlisi exhaustiva de les seves deficiències. Perquè quan mirem de prop les dades que ens mostren els informes sobre el comerç d'armes tant de l'Estat espanyol com del conjunt de membres de la UE, trobem que Europa no és aquell espai des del que es promouen els drets humans i la pau que ens volen fer creure, sinó més bé al contrari. Perquè si es venen armes a països en conflicte armat, no només estem incomplint la nostra pròpia llei, sinó que som còmplices de les morts i patiment generats per la violència armada.

. CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info per correu postal a: Riego 37, boxos esquerra. 08014 Barcelona. L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Que comenci la sessió!

Marc Segarra, Barcelona

Ajudicació per 70.647,26 d'euros de la campanya *Inauguració de la Filmoteca*. Edifici faraònic que acabaran de pagar els nostres néts amb un cost financer que multiplicarà el preu d'obra. Incompliment de dates d'inauguració al llarg dels anys, especialment l'última on els motius que l'Administració exposa ja no tenen cap credibilitat per a les usuàries coneixedores dels fets.

Aquest nadal, molta gent s'ha menjat els passis i abonaments de 2011 juntament amb les neules i torrons per romandre tancada la Filmoteca des del 21 de novembre. Nova Filmoteca al Raval, que naixerà vella i desfasada: búnquer cultural higienitzador. Autèntica bufetada visual. Enviament el gener 2012 de la col·lecció de programes de mà del 2010! Manca d'informació. etc... Persones habituals durant anys de la Filmoteca diem prou. Formarem una associació. Que comenci la sessió!

Crítica a la raó sexològica

Just Roca i Duran

Les persones humanes no es subdivideixen simplement en dos gèneres home i dona, perquè els diferents individus humans mostren un continu entre el gènere femení i el masculí, tot i que la major part d'humans puguin classificar-se com a pertanyents a algun d'aquests dos gèneres. Això tant pel que fa als aspectes anatòmics, com del desig sexual i el de sentir-se part d'algun gènere, parcialment o total. La idea d'una estricta dualitat dona/home del gènere humà ha portat a un ampli control de la sexualitat, amb els falsos arguments de la naturalitat i l'exclusivitat d'aquesta dualitat. La qüestió és que la naturalitat amb què ho tracten és falsa, ja que la natura ha fet el gènere humà més divers. Així confonen i volen que es confongui la pretesa naturalitat amb una normalitat tergiversada. Exemples anteriors poden ser la defensa històrica d'arguments favorables a l'esclavatge o a la discriminació de la dona.

Actualment, l'homofòbia, la transfòbia, la nudofòbia són algunes de les seves conseqüències. Fins i tot el control moral del pit femení encara que mostri només la funció de lactància i, sobretot, l'educació del pudor pel que fa a la nuesa o a la sexualitat en són mostres ben palpables.

Per exemple, a l'antropològica ciutat de Barcelona, es prohibeix la convivència respectuosa, o només mínimament tolerant entre persones que desitgin mantenir qualsevol grau de nuesa i les que segueixin la norma moral de cobrir certes parts del cos.

. EN CALENT

"El consumidor té dret a un domini públic al qual accedir lliurement"

Josep Jover és advocat i productor de la pel·lícula 'Indignados', disponible a Megaupload

El tancament de Megaupload implicarà el mateix que el de Napster fa deu anys: generarà nous models i suports per a la informació. És imparable. No estem en un moment de culpables o no culpables. O consumidors i productors arribem a pactes o això anirà a més. Així que parlem de consumidors i productors es posen dels nervis perquè veuen que el consumidor també té drets: té dret que existeixi un domini públic al qual accedir lliurement i en condicions clares. El que no pot ser és que els productors vegin que se'ls acaba el xollo i que usin la corrupció per ampliar els seus drets. Hi ha dues concepcions del producte intel·lectual:

l'europea, que considera un atemptat cultural, i la nord-americana, segons la qual, la cultura només és compravenda. La indústria també és culpable de l'aparició de llocs web com Megaupload però els models aniran canviant. El model televisiu, que ha estat la base d'aquesta indústria, desapareixerà i s'hauran d'adaptar els dos models. És el cas de les sèries, que són el gran negoci. La idea de la nova cultura és: "Ja no m'espero fins el vespre per veure el capítol, sinó que me'l miro quan vul". Als EUA es pot mirar una pel·lícula d'estrena per cinc euros però aquí en demanaven 85! Mentre això segueixi així, hi haurà Megaloupload.

. EDITORIAL

Un camí a recuperar

Són temps difícils per al periodisme i per als mitjans de comunicació. La crisi sistèmica ha precipitat una situació que ja feia temps que es veia venir. Expedients de regulació i tancament de mitjans estan a l'ordre del dia. Les darreres setmanes s'han succeït la suspensió de pagaments de Públic, el tancament d'ADN o de l'enèsim ERE a El Punt Avui. Es calcula que un de cada quatre periodistes han perdut la feina a l'Estat espanyol en els últims quatre anys. En aquest context en què sembla que el periodisme ja no interessa a ningú i que els periodistes no tenen cap futur, hi ha qui s'ha sorprès que l'Anuari Mèdia.cat, el projecte del Grup de Periodistes Ramon Barnils que té com a objectiu posar llum als silencis mediàtics de l'any 2011, hagi recaptat més de 4.000 euros mitjançant el micromecenatge. Ho ha

fet en menys de tres dies sobrepassant amb escreix l'objectiu inicial de finançament, fixat en 3.200 euros. És de preveure que durant les properes setmanes les aportacions, realitzades a través del web Verkami, segueixin incrementant-se. L'èxit del projecte del Grup Barnils rau en què, humilment, miren d'anar a l'essència del periodisme. Serà, potser, que el que no interessa a la gent és un determinat tipus de periodisme: el que podem llegir en la majoria de grans mitjans de comunicació, servil al poder, pla, tou, sense cap ambició, més pròxim al pamflet que al reportatge en profunditat. Cal seguir apostant per enfortir des de la base totes les propostes que treballen en una altra direcció: la del periodisme crític, rigorós i sense por. Un camí que aquest ofici mai hauria d'haver abandonat i que encara és a temps de recuperar.

. COM S'HA FET

Aquesta setmana s'ha donat de baixa l'únic punt de venda que tenim al barri del Poblenou, de Barcelona. D'aquesta manera, aquest barri, amb tanta tradició de moviments socials, es queda sense cap punt de venda de la DIRECTA. Aprofitem aquest espai per a fer una crida a la gent lluitadora del Poblenou perquè aconseguim un punt de venda, o dos, o els que sigui. Nosaltres disposem d'una persona que pot portar les directes. Només cal que vosaltres vulgueu tenir la DIRECTA al vostre barri. Així mateix, aprofitem per fer extensiva la crida a totes les persones d'altres barris i pobles. Hi ha molts llocs on encara no hi tenim punt de venda, tot i que sabem de l'existència de forts moviments socials a la zona. És una llàstima. Nosaltres podem posar els mitjans, vosaltres coneixeu el terreny. Només cal que ens posem d'acord. Fins la setmana que ve. Gràcies i salut!

. FE D'ERRADES

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.setmanaridirecta.info - directa@setmanaridirecta.info
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

RECONeixEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciator.

NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.

Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior.

Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NonDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, Califòrnia 94305, USA

. PENSEM, DONCS EXISTIM

La metafísica dels mercats financers

Javier Borràs
directa@setmanaridirecta.info

La història del pensament occidental dominant ha estat sempre lligada a la metafísica, és a dir, la creença en l'existència d'una altra realitat oposada a la que vivim nosaltres. Des de la Idea platònica a l'Edat Antiga, Déu i la substància pensant a l'Edat Mitjana i l'idealisme alemany a l'Edat Moderna, s'ha afirmat que hi ha una altra realitat, l'autèntica realitat, que és superior al món material i imperfecte on viu la humanitat. Sembla que avui en dia aquesta altra realitat la formen les finances, el capital fictici que circula arreu del planeta.

En nom d'aquesta esfera econòmica ideal es controlen governs, s'indigniquen pobla-

cions, s'imposen valors de rendibilitat sobre l'individu... Es dona una imatge de món intangible que domina el món real, amb dictats "divins" que estan fora del nostre abast... Malgrat que aquesta fictícia realitat té arrel ben materials: persones que la condueixen, sistemes informàtics que la orienten, mitjans de comunicació que la sustenten en la seva pròpia ficció... En definitiva, es justifiquen un conjunt d'actuacions que ens afecten de manera directa mitjançant la il·lusòria existència d'una realitat superior inevitable. Tal com a l'Edat Mitjana es justificava el vassallatge en base a l'existència de Déu. Només cal canviar la paraula Déu per la paraula Mercats: el concepte metafísic darrer és el mateix, i té la mateixa funció.

Com els sofistes grecs, els materialistes medievals, els ateu il·lustrats... és a dir, els pàries que s'oposaven a aquesta esfera superior imposada del pensament, nosaltres hem de denunciar la falsedat de la metafísica dels mercats financers i reivindicar una manera de fer i un pensament lligat al món real on vivim i a la humanitat que hi habita. Amb la certesa de saber que només hi ha un món, en el que transcorren els nostres dies, al qual hem de dedicar tota fi de la nostra existència. Dedicar la nostra vida cap un no-res legítimament socialment ens empenya, i ens fa mirar cap a realitats fictícies que ens alienen de la intensa realitat que vivim dia a dia. Cosa que fa que no ens adonem de la nostra capacitat de canviar les coses.

. EL RACÓ IL-LUSTRAT

CONTRA

· Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric.
· El setmanari DIRECTA no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@setmanaridirecta.info - edicio@setmanaridirecta.info - video@setmanaridirecta.info
fotografiadirecta@setmanaridirecta.info - il.lustracio@setmanaridirecta.info
subscripcions@setmanaridirecta.info - distribucio@setmanaridirecta.info
publicitat@setmanaridirecta.info - administracio@setmanaridirecta.info

Qui Som

REDACCIÓ: Estíri del fil | David Fernández Impressions | Lèlia Becana Així està el pati | Jesús Rodríguez Quaderns d'Illacrua | quadernsillacrua@setmanaridirecta.info Roda el món | Laia Gordi, Ana Paola Van Dalen i Oriol Andrés Observatori dels mitjans | Marc Torres Expressions | Manel Ros i Anna Pujol Reig Agenda directa | Arnau Galí i Muriel Comas La indirecta | Mar Vallecillos i Jordi de Miguel FOTOGRAFIA: Robert Bonet IL·LUSTRACIÓ: Eulàlia Corbella i Alba Teixidor CORRECCIÓ: Laia Bragulat EDICIÓ: Xavi Martí COMPAGINACIÓ: Roger Costa Puyal PUBLICITAT: Anna Pujol Reig DIFUSIÓ: Blai Lindström DISTRIBUCIÓ: Lèlia Becana SUBSCRIPCIÓ: Lèlia Becana ADMINISTRACIÓ: Jordi Raymond i Estel Barbé

Corresponsalies

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@setmanaridirecta.info
BERGUEDÀ: bergueda@setmanaridirecta.info
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@setmanaridirecta.info
EL CAMP: elcamp@setmanaridirecta.info
GIRONA: girona@setmanaridirecta.info
L'HORTA: horta@setmanaridirecta.info
MANRESA: manresa@setmanaridirecta.info
MAREMNE: maresme@setmanaridirecta.info
MENORCA: menorca@setmanaridirecta.info
OSONA: osona@setmanaridirecta.info
RIPOLLÈS: ripolles@setmanaridirecta.info
SABADELL: sabadell@setmanaridirecta.info
SOLSONÈS: solsones@setmanaridirecta.info
TERRASSA: terrassa@setmanaridirecta.info
TERRES DE L'EBRE: terresebre@setmanaridirecta.info
TERRES DE PONENT: terresponent@setmanaridirecta.info
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@setmanaridirecta.info

AQUEST NÚMERO S'ENVIA A IMPREMTA EL DIA 24

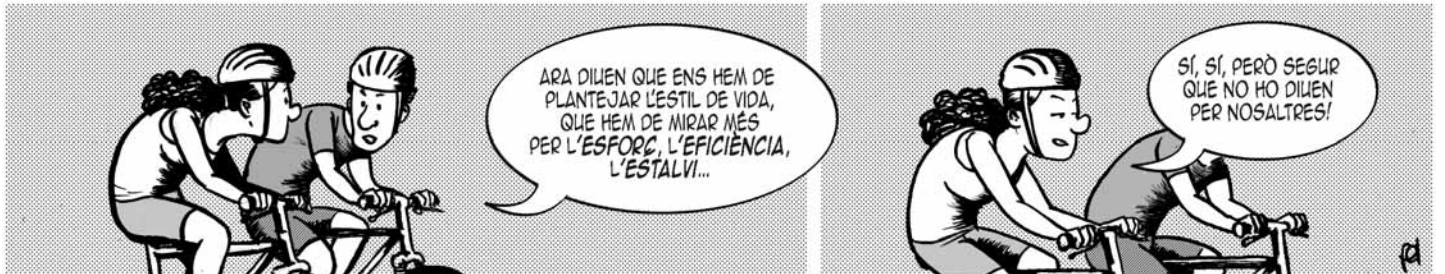
, així està el pati

Els antiavortistes, Unió i una secta mexicana | PÀG. 9

La plantilla reclama l'autogestió de TMB | PÀG. 10

Lloguen un espai per posar-hi les urgències | PÀG. 11

Una planta de biomassa que és perillosa | PÀG. 12

CATALUNYA EL NOU TRAM ENTRE SANT QUIRZE DE BESORA I RIPOLL PROVOCA L'ÀILLAMENT CICLISTA ENTRE OSONA I EL RIPOLLÈS

Col·lectius ciclistes i pagesos reclamen el dret de circular per l'autovia C-17

L'única alternativa de pas intercomarcal que queda és fer més de 100 quilòmetres a través de carreteres del Lluçanès, ja que la nova via s'ha construït sobre l'antic traçat de la N-152

Òscar Romero
redaccio@setmanaridirecta.info

Les bicicletes i els tractors són els curiosos aparells que han posat de relleu, un cop més, una gestió del territori que ignora les veus de les parts locals implicades. Una quinzena de clubs ciclistes de les comarques d'Osona i del Ripollès han protagonitzat diferents protestes durant els darrers mesos per reclamar el dret de circular per l'autovia C-17. El problema rau, sobretot, en el nou tram d'autovia que va des de Sant Quirze de Besora (Osona) fins a Ripoll (Ripollès), inaugurat el mes de juny passat i on està prohibit circular en bicicleta, ja que es tracta d'una via ràpida. Es dona la circumstància que no hi ha cap altra

Tot i que podria semblar una cursa, va ser una manifestació

Els clubs ciclistes consideren que tenen la llei a favor

carretera que comunicui directament ambdues comarques perquè la nova via s'ha construït sobre l'antic traçat de la N-152. L'única alternativa -gairebé inviabile- de pas intercomarcal que queda és fer més de 100 quilòmetres a través de carreteres del Lluçanès. Amb el nou traçat, les clàssiques traveses ciclistes ja no es poden fer, com pujar a Ogassa, Setcases o Molló des d'Osona. "No estem d'acord amb la prohibició, per aquestes carreteres hi hem anat tota la vida", afirma Josep Casado, perruquer i membre del Club Ciclista Torelló.

Fins ara, s'han fet tres protestes -totes el diumenge-, l'última de les quals va ser el 15 de gener. Les accions, que reben el suport de la Federació Catalana de Ciclisme, van consistir a circular lentament per un tram de l'autovia per provocar retencions en el trànsit de cotxes. També han contactat amb el Departament de Territori i Sostenibilitat, que de moment no els ha donat cap solució i ha al·legat motius de seguretat per justificar la prohibició. Les ciclistes, però, no hi estan d'acord: "Als trams de la C-17 on no hi han alternatives de pas, disposen d'amplis vorals de circulació i trams de túnels ben il·lumi-

nats, més segurs que moltes carreteres de la xarxa", defensen. Els clubs consideren que tenen la llei a favor, ja que el Reglament General de Circulació només prohibeix el pas de ciclistes per autovies quan existeixen itineraris alternatius. Una altra mesura que han adoptat els clubs es consultar el síndic de greuges, que ha dit que estudiarà el cas.

Els tractors també estan prohibits
L'enrenou generat pels grups de ciclistes ha augmentat amb dues tasses més de queixes pageses. La normativa en relació als tractors al nou tram de la C-17 encara és més

contradictòria i inversemblant que en el cas de les bicicletes, ja que es permet circular amb tractors en el tram entre Sant Quirze i Ripoll, però es prohibeix el pas de maquinària agrícola entre Sant Quirze i les Masies de Voltregà, a Osona. Els col·lectius pagesos es queixen que la nova normativa els obliga a passar per l'interior de Torelló, Vila-seca i Borgonyà, amb la qual cosa perden temps i gasten més gasoil. Durant la campanya de recollida del blat de moro (el mes de novembre), els col·lectius pagesos van demanar permís al Departament de Territori i Sostenibilitat per passar per l'autovia, però no

van obtenir resposta. En relació a aquest tema, cal recordar que, l'any 2009, les tractorades de protesta van aconseguir fer enere la normativa del govern que pretenia prohibir la circulació de tractors arreu de les carreteres catalanes els diumenges, els dies festius i les vigílies de festiu, just quan més treballen les persones pageses -moltíssimes- que tenen una altra feina entre setmana.

El desdoblament de la C-17, una obra polèmica

Tot i que el govern qualifica la C-17 com una carretera "al nivell dels millors estàndards de qualitat i de seguretat de tota la xarxa", el mes de maig passat, set grups ecologistes del Ripollès van fer públic un manifest on criticaven l'acabament de les obres de l'últim tram de la C-17, des de la riera de Sora fins a l'entrada de Ripoll. Concretament, denunciaven la baixa qualitat dels acabats de les boques dels túnels, la revegetació amb flora no autòctona i l'absència dels passos de fauna necessaris.

A data d'avui, les entitats sota-signades encara no han rebut cap resposta del govern. Per altra banda, l'autovia també ha rebut crítiques pel tipus de finançament que rebrà, que serà a través d'un peatge encobert. El mètode suposa que el govern pagui a la concessionària CEDINSA -participada per FCC (propietat d'Esther Koplowitz), Comsa (família Sumarroca), Copisa (Josep Carnadó) i Copcisa (família Carbonell)- 0,80 euros per cada turisme que hi circula i 1,10 euros per cada camió fins l'any 2039.

, així està el pati

CATALUNYA · LA MAJORIA D'AFECTADES FA ANYS QUE VIUEN A L'ESTAT, HAN NASCUT AL MARROC I ELS EXIGEIXEN MILERS D'EUROS

L'OTG demana la devolució de la prestació només a persones d'origen estranger

Anabel Raluy i Xavi Martí
redaccio@setmanaridirecta.info

L'Oficina de Treball de la Generalitat (OTG), a partir de la primavera de 2011, va començar a enviar cartes a persones d'origen marroquí perquè es personessin als seus despatxos. L'organisme oficial no especificava el motiu de la visita, però demanava que portessin el passaport, on quedaven registrades les entrades i sortides del país. Un cop allà, les responsables de l'OTG feien una fotocòpia del document i les deixaven marxar. Les persones afectades es van adonar que no es tractava d'un simple control rutinari dies després, quan van rebre unes cartes que els exigien el retorn de l'import sencer de les prestacions d'atur, de les ajudes familiars de 426 euros i/o de la Renda Mínima d'Inserció (RMI) que havien cobrat fins el moment de la recepció de la carta. L'OTG argumentava que, com que havien anat al Marroc (o a un altre país) de vacances durant quinze dies o més, havien de tornar tots els diners que havien cobrat.

Cap resposta clara: no els han dit quin govern ha impulsat aquesta demanda i quantes afectades hi ha en total

Davant d'aquesta situació, s'ha creat la Plataforma d'Afectats per les Retallades de la Prestació d'Atur i la Renda Mínima, que s'ha reunit amb responsables de diferents partits polítics -el parlamen-

ALBERT GARCIA

El centre de Barcelona va acollir una marxa de protesta el dissabte 21 de gener

tari de CiU Josep Rull n'és un-, però no ha obtingut cap resposta clara al respecte: no els han dit quin govern ha impulsat aquesta demanda (es coneixen casos fora de Catalunya), per què només es demana a persones d'origen estranger i quantes afectades hi ha en total. La plataforma afirma que hi podria haver milers d'afectades a Catalunya, basant-se en el nombre de consultes d'assessorament legal registrades a ciutats com Cornellà (400) o Terrassa (250). En tots els casos, es tracta de persones que fa anys que viuen a Catalunya i que

s'han quedat sense feina, ja que la majoria treballaven al sector de la construcció.

Entre 6.000 i 20.000 euros

Aquest setmanari ha entrevistat diverses de les persones afectades, que en aquests moments es troben en una situació econòmica molt difícil. Mouloud, que treballava de paleta, va anar al Marroc entre els dies 19 i 28 de desembre de 2009 i, l'octubre de 2011, li van enviar una carta per reclamar-li 9.800 euros relatius a l'ajuda familiar de 426 euros que havia rebut durant 22

ROBERT BONET

La plataforma denuncia que la banca i les institucions són les culpables de la crisi

mesos. Té dos fills i no té feina, però rep 160 euros de la RMI. Amin va viatjar al Marroc durant un mes mentre es trobava a l'atur. Va cobrar el subsidi per desocupació durant vuit mesos i, posteriorment, l'ajuda de 426 euros durant nou mesos més. Li reclamen els 8.300 euros de l'ajuda que va cobrar quan se li va acabar l'atur; ara, ha demanat la RMI, però li deneguen pel fet de tenir una falta administrativa. Ahmed, que té sis fills i treballava

fills. Va haver de viatjar al Marroc per visitar la seva mare malalta i ara ha de retornar 18.000 euros.

Una mesura racista

Diferents membres de la plataforma denuncien que "més que una mesura racional, sembla un sorteig", ja que hi ha gent que ha rebut la carta i que ni tan sols ha sortit del país. És el cas d'una persona de Terrassa que porta "tres anys i mig sense sortir de l'Estat" i "que en fa quinze que viu a Catalunya". Ara, li reclamen que pagui 11.300 euros del subsidi d'atur. Això demostra, segons un dels membres la secció terrassenca de la plataforma, Karim El Otmani, que l'exigència de retornar les prestacions "és una mesura racista" i que "és una reacció improvisada a causa de la situació de crisi econòmica".

Diverses persones afectades de la ciutat de Terrassa han interposat una denúncia perquè sigui el jutjat del social qui decideixi si la sanció interposada és legal o no. El primer judici se celebrarà el proper 12 de març. El col·lectiu d'advocats i advocades Ius Dignum, que facilita assistència jurídica gratuïta a les afectades, ha manifestat que, properament, impulsarà més denúncies d'aquest tipus.

Hi ha gent que ha rebut la carta i que ni tan sols ha sortit del país: és el cas d'un home que ha de pagar 11.300 euros

com a oficial de paleta, va rebre l'ajuda de 426 euros i la RMI. Ara, li reclamen la devolució de 20.330,32 euros. Mustapha també treballava a la construcció i li demanen que torni els 6.404 euros rebuts de l'ajuda de 426 euros. Per últim, trobem el cas de Benaissa, un enginyer que porta més de vint anys treballant a Catalunya i que té tres

> Una protesta davant els centres de decisió

Entre les accions de protesta que s'han organitzat durant els darrers mesos, la plataforma s'ha concentrat diverses vegades davant de diferents oficines de l'OTG i, el 18 de gener (aprofitant que Rajoy va visitar el rei marroquí), va entregar una carta al consolat del Marroc. El 21 de gener, entre 600 i 800 persones van recórrer el centre de Barcelona. La marxa va començar a la plaça de Catalunya, va baixar per la Rambla fins el carrer Ferran i es

va aturar davant l'edifici de la Generalitat. Després de la lectura del primer manifest, la comitiva es va dirigir al Parlament català, on es va donar per acabada una protesta que es va allargar tres hores. La marxa va comptar amb la participació de persones de Mataró, Reus, Ripollet, Cornellà de Llobregat, l'Hospitalet de Llobregat, Manresa, Girona, Terrassa, Granollers i Tarragona, entre d'altres. La protesta va ser força animada, estava plena de senye-

res i va despertar l'interès de moltes persones que, en aquells moments, passaven pel centre. Alguns cartells deien: "No nos carguéis la factura de la crisis"; "Igualdad en la dignidad, Sr. Rajoy"; "La Pirmi es la única salida para las personas sin recursos"; i "Rescatar bancos = más pobreza". Un dels manifestants, declarava: "Soy Ibrahim, me quedo aquí diez años trabajando. Ahora, ni PIRMI ni ayudas. Enfermo con diálisis".

, així està el pati

CATALUNYA · LES RELACIONS D'AQUEST 'LOBBY' AMB EL FRANQUISME I L'ESPANYOLISME ESTAN DOCUMENTADES AMB ESCREIX

Els grups antiavortistes catalans mantenen connexions amb UDC i una secta mexicana

ARXIU DIEGO IBARRA

Manifestació antiavortista celebrada l'any 2009

Nora Miralles
redaccio@setmanaridirecta.info

Cada 25 de mes, desfilen avinguda Gaudí avall, des de l'Hospital de Sant Pau fins a la Sagrada Família, en una processó encapçalada per la veu monòtona del mossèn. La lletania de la seva missa pels altaveus, les espelmes i els rosaris que duen a les mans els confereixen un aura tètrica que augmenta la sensació d'anacronia temporal, d'estar veient un fenomen propi de segles passats. Se'ls engloba majoritàriament sota l'etiqueta d'*antiavortistes* -els col·lectius feministes els titllen directament de feixistes-, però, qui són, realment, els auto-proclamats *defensors del dret a la vida*?

Hazte Oír i la secta mexicana

La convocatòria d'aquest 25 de gener prové de la plataforma Barcelona es Vida, hereva de Catalunya Vida Sí, formada per Cruz de San Andrés, Derecho A Vivir, Asociación de Víctimas del Aborto, Foro Catalán de la Familia, Partit Família i Vida o Hazte Oír Catalunya. Darrerament, ja no inclou E-Cristians, que ha estat molt criticada per la resta del *lobby* antiavortista, que li retreu les seves demandes possibilistes i la seva estreta relació amb Unió Democràtica de Catalunya. A escala estatal, les entitats de Barcelona es Vida s'agrupen dins el Foro Español de la Familia, que no amaga els seus vincles amb sectes catòliques com l'Opus Dei o els Kikos i amb el Partit Popular. Una de les entitats amb més capa-

citat de mobilització és Hazte Oír (HO), que combina l'integrisme religiós amb una gran domini de les xarxes socials. Alguns exmembres rellevants d'Hazte Oír, com l'antic portaveu Alejandro Campoy, han denunciat públicament les dinàmiques sectàries de l'organització i la infiltració en el seu si d'una societat secreta mexicana anomenada El Yunque, més coneguda allà com els *mariachis*. "Ens trobem davant una organització que intenta passar inadvertida i actuar d'esquenes a la societat. Som consci-

La societat secreta El Yunque s'ha infiltrat a Hazte Oír, que professa l'integrisme religiós

ents que les seves tècniques de captació, basades en el secret i dirigides als adolescents i joves, ha creat situacions dramàtiques a moltes famílies", publicava Campoy l'any 2010 a la web Religionen-Libertad.com. Altres eminències, com Javier Paredes, catedràtic d'Història de la Universitat d'Alcalá d'Henares, també van denunciar, fa un any i a través del diari *El País*, la infiltració d'El Yunque, nascuda el 1955 amb l'objectiu d'instal·lar-se a les altes esferes del poder per instaurar la ciutat de déu d'acord amb l'Evangeli. El president de l'entitat, Ignacio Arsua-ga -nebot de Rodrigo Rato- nega la relació amb El Yunque i defensa

que HO és una societat civil espanyola registrada al Ministeri de l'Interior, amb prop de 4.200 membres i 200.000 subscriptores que reben els seus avisos al telèfon mòbil i que va ingressar gairebé un milió d'euros l'any 2009. El seu representant a Catalunya és Jaume Subirana, podòleg de la mútua Sanitas a una policlínica de Cerdanyola del Vallès.

Ideologia franquista

Les relacions del *lobby* antiavortista català amb el franquisme i l'espanyolisme estan documentades amb escreix. El president del

Foro Catalán de la Família és Jorge Buxadé, excandidat de la Falange Española y de las JONS per Tarragona l'any 1995 i advocat de l'Estat en el contenciós obert per la consulta independentista a Arenys de Munt. Malgrat alguns flirtejos posteriors amb el Partit Popular, les entrades del seu bloc no deixen espai pel dubte sobre la veritable ideologia que professa. "La seva memòria encara perviu en la seva persona, els seus escrits i el seu exemple heroic", afirma sobre José Antonio Primo de Rivera. Per altra banda, la fundadora de l'Asocia-

25. De Pablos és molt crític amb el PP i està relacionat amb Alternativa Española, un dels partits que convoquen la concentració feixista del 12 d'octubre a Montjuïc. A tall de curiositat, la Cruz de San Andrés era el símbol que es pintava al fuselatge dels avions del bàndol feixista a la Guerra Civil.

Una de les cares més visibles dels grups ultracatólics és la de Tania Fernández, portaveu de l'entitat Derecho a la Vida (DAV). Aquesta secretària nascuda a l'Eixample és l'encarregada de fotografiar exhaustivament la gent que participa a la concentració convocada cada mes per Dret al Propi Cos com a mostra de rebuig a les seves marxes per la vida.

La portaveu de Derecho a la Vida fotografia la gent que participa cada mes a la concentració pel Dret al Propi Cos

ció de Víctimas del Aborto és Victoria Uroz, franquista i esposa de Marcial Cuquerella, director general de l'àrea televisiva d'Interconoma, fundador d'HO i conferenciant de l'Asociación para la Defensa del Valle de los Caídos. Un dels grupuscles més actius a la xarxa i, alhora, més extrems pel que fa a la doctrina, és l'associació Cruz de San Andrés, presidida per Efrén de Pablos, que sovint ofereix els discursos de les marxes de cada dia

Crída veinal

La vetlla antiavortista d'aquest 25 de gener alterarà especialment la vida del barri, ja que, a dos quarts de 9 del vespre, al darrer tram de l'Avinguda Gaudí, s'ha convocat la reunió setmanal de l'Assemblea de Drets Socials de l'Eixample (ADSE). El veïnat que hi participa tem que els Mossos d'Esquadra els impedeixin dur-la a terme. "És l'espai on ens reunim i no hi renunciarem perquè puguin ocupar-lo quatre ultracatólics feixistes. Fem una crida a les veïnes del barri i de la resta de barris de Barcelona a assistir a la concentració feminista que es fa davant de Sant Pau a les 8 del vespre i a baixar a fer suport perquè la nostra assemblea es pugui fer", demana Víctor, veí de la Sagrada Família i membre de l'ADSE.

ARXIU DIEGO IBARRA

Aquest 'lobby' defensa que l'avortament és un "assassinat"

, així està el pati

BARCELONÈS · SEGONS ELS SINDICATS, EL SECTOR DE BUSOS PRESENTA 260 CÀRRECS DIRECTIUS FORA DE CONVENI I SOUS SECRETS

La plantilla proposa l'autogestió de TMB

Sílvia Abadía
redaccio@setmanaridirecta.info

Convergència i Unió continua amb l'ofensiva als serveis públics. Aquest cop, a través de l'Ajuntament de Barcelona i amb el transport públic com a objectiu. Les víctimes de la pujada de les tarifes i de la retallada pressupostària són les usuàries i la plantilla, que s'estan organitzant per combatre les polítiques que està aplicant la direcció de l'empresa. Les usuàries ja han convocat dues vagues a través de les xarxes socials i la plantilla comença a convocar assemblees i mobilitzacions per posar sobre la taula altres formes d'estalvi. Entre elles, proposen la dimissió de tot l'equip directiu de Transports Metropolitans de Barcelona (TMB) i el control de l'empresa pública per part de la plantilla.

> Els números no quadren

Al conductor d'autobusos i sindicalista de la CGT Saturnino Mercader, no li surten els comptes: "Hi ha un 7% del personal de l'empresa que s'emporta el 15% del pressupost en personal", indica. Es tracta, explica, d'"uns 260 directius que treballen fora de conveni, amb contractes que no es negocien al comitè d'empresa i

amb uns sous que són totalment secrets, ja que l'empresa no els fa públics". Com a exemple, les treballadores posen l'exdirector general de TMB Albert Busquets, que -segons elles- "es jubilarà amb una paga de 800.000 euros". Mentrestant, s'acomiadaran 36 treballadores amb contractes temporals, ja que no les renovaran. Els sindicats CGT, PSA i ACTUB, que sumen majoria simple al comitè d'empresa, asseguren que, amb la dimissió de l'equip directiu de TMB i amb el restabliment del servei de transports als nivells de 2008, "es podria estalviar tant com amb les mesures de l'empresa d'acomiadar 36 treballadores, retallar els serveis i apujar les tarifes".

> Això només es pot tirar enre si estem junts

Amb aquesta retallada, TMB obre de bat a bat les portes al conflicte. Per primer cop en molt de temps, les treballadores del metro i dels busos s'han unit amb un objectiu comú: definir un pla de lluita en el marc de la negociació d'un nou conveni per la plantilla de metro i negar-se a negociar les retallades. També compten amb la força de més de quinze assemblees de barri, sorgides a l'es-

calf del moviment del 15-M, que han signat un manifest on rebutgen rotundament la pujada de tarifes i la retallada de serveis.

La notícia de la pujada de les tarifes les va alertar, el 19 de desembre. Tres dies després, van celebrar la primera reunió per definir una lluita conjunta que basaran en la difusió a través dels barris i l'acció als transports: vagues, no pagar el bitllet o accions de protesta coordinades. "Això només es pot tirar enre si els treballadors i els veïns estem junts", explica Mercader, que assegura que "si l'empresa no canvia d'actitud, la lluita anirà cada vegada a més". La direcció, per contra, amenaça d'incomplir les condicions laborals pactades al conveni, si no s'arriba a cap acord.

Eliminació de línies de bus

Les treballadores i les usuàries que impulsen la campanya conjunta insisteixen a no utilitzar la reivindicació de transport públic i gratuït "perquè ja l'estem pagant", explica Efraim, un veí del barri del Guinardó implicat en l'espai de coordinació entre veïnat i plantilla. "El paguem amb els nostres impostos i el que no volem és tornar-lo a pagar", afegeix. La retallada de serveis es concreta en la supressió de busos interurbans els diumenges i els festius -amb les excepcions del 111 i el 116- i en l'eliminació de línies diàries com la 31, la 35, la 105 i la 158.

Algunes línies, com la 35, eren usades per 700 viatgeres els dies feiners, segons TMB, que justifica la seva eliminació perquè el recorregut que fa coincideix amb el de les línies 1, 5 i 9 de metro. Tanmateix, el 35 era un bus que agafaven moltes pacients -la majoria d'edat avançada- de Santa Coloma de Gramenet i els barris del nord de Barcelona (com el de la Verneda) que havien d'assistir a l'Hospital de Sant Pau. Fins i tot el consistori de Santa Coloma ha sol·licitat formalment a TMB que estudiï alguna mesura alternativa al tancament que permeti cobrir el trajecte en autobús.

Una veïna exigeix a la regidora d'Horta-Guinardó que no s'elimini una línia d'autobusos

L'eliminació del servei dominical també ha rebut crítiques per part del veïnat organitzat de La Bordeta o el Guinardó. El veïnat del primer dels barris ha exigint al regidor del districte de Sants-Montjuïc que es mantingui el servei de les línies 91 i 115 i, en el cas del Guinardó, van convocar una xiuçada el 24 de gener per mostrar el seu rebuig a la mesura a la regidora del districte, Francina Vila. Les mesures "d'estalvi" també afectaran el 58 i el 75, tots dos amb parada final a l'avinguda del Tibidabo, que es quedaran a les cotxes-

res els caps de setmana, just quan les barcelonines aprofiten per gaudir de la muntanya del Tibidabo.

Paral·lelament, en algunes línies, s'han reduït el nombre de vehicles, però no s'ha augmentat la freqüència de pas dels autobusos, la qual cosa significa que les conductores hauran de cobrir el mateix trajecte amb menys temps. Aquesta mesura, que ja es va començar a aplicar l'any passat, ha suposat, segons explica Mercader, un augment dels accidents de trànsit i dels cops i les caigudes entre el passatge dels autobusos.

> Als transports... 'Memetro'

Memetro és una iniciativa Mengegada fa poc temps amb l'objectiu d'esdevenir una mútua perquè tota la gent que "s'oblida" de pagar pugui fer front a les multes del transport a tota la Zona Metropolitana de Barcelona. La idea consisteix a pagar 30 euros al semestre i fomentar que la gent es colli. A més, també té un servei d'alerta davant la presència de grups d'interventores, que encara està en període de proves. Més informació a www.memetro.net.

> Al carrer... 26G plaça Universitat

Hi ha dues cites. La primera és a les 9:30 del matí i la segona a les 16:30 de la tarda, perquè les treballadores de tots els torns puguin assistir-hi. L'objectiu és unir la plantilla del metro i dels autobusos, tal com es va decidir a la darrera gran assemblea, on els comitès de les dues branques de l'empresa es van fusionar. La idea és celebrar assemblees obertes i acabar amb una manifestació fins a la plaça de Sant Jaume, a la seu de l'Ajuntament de Barcelona.

BARCELONÈS · ES TROBA AL NÚMERO W-50 DE L'AVINGUDA DE CAN SERRA

Obren un centre social feixista a l'Hospitalet

Redacció Directa
redaccio@setmanaridirecta.info

El primer centre social de la ultradreta a Barcelona s'ha via d'inaugurar el 15 de gener, però els seus impulsors van decidir suspendre l'acte per por del boicot antifeixista. Aquest local -inspirat en el seu homònim italià, la Casa Pound-, però, no està situat a la ciutat de Barcelona, sinó a l'Hospitalet de Llobregat. Segons les investigacions dutes a terme per aquest set-

manari -amb la col·laboració d'Unitat contra el Feixisme i el Racisme (UCFR)-, el local estaria ubicat als baixos i els soterranis d'un edifici de dotze plantes al número W-50 de l'avinguda de Can Serra, al polígon del mateix nom de l'Hospitalet de Llobregat. A la pàgina de Facebook d'aquest projecte neonazi, s'assegura que ja compten amb un futbolí, un billar i un joc de dards, a més de subministrament de beguda per a la barra. UCFR va informar, ara fa dues setmanes, que el local estava

impulsat pel regidor de Plataforma per Catalunya a l'Hospitalet, Alberto Sánchez, tot i que la formació política liderada per Josep Anglada ho va negar i se'n va desmarcar.

Segons consta a la web de l'Ajuntament de l'Hospitalet, al barri de Can Serra, Plataforma per Catalunya va aconseguir 328 dels 6.490 vots totals que van fer possible que aconseguís dos regidors en el que, fins aleshores, era un consistori amb majoria de votants d'esquerres.

Darrere aquestes persianes, s'hi amaga el local dels feixistes

, així està el pati

BARCELONA · EL VEÏNAT DE LA GUINEUETA OCUPA EL CAP DEL BARRI PER RECUPERAR LES URGÈNCIES NOCTURNES I DE CAP DE SETMANA

Salut lloga un espai a una clínica privada per traslladar-hi les urgències d'un CAP

Adrián García-Olivares
redaccio@setmanaridirecta.info

El veïnat del barri barceloní de la Guineueta, al districte de Nou Barris, fa dos mesos que lluita contra "el desmantellament de la sanitat pública al barri". En concret, contra el trasllat de l'atenció urgent, durant les nits i part del cap de setmana, del Centre d'Atenció Primària (CAP) Guineueta al Centre d'Urgències i Atenció Primària (CUAP) de Cotxeres i d'Horta -a un quilòmetre de distància-, on la Generalitat ha llogat un espai de 550 metres quadrats a l'orde de les Hermanas Carmelitas de San José. El centre es troba dins el recinte de la Clínica Carmelitana i la Generalitat paga per ell, segons denuncien les veïnes que han ocupat el CAP, una suma de 300.000 euros. Aquest

ROBERT BONET

Un centenar de persones talla el passeig Valldaura a l'alçada del CAP per fer una assemblea, que es va celebrar el 18 de gener

El CAP només oferirà atenció entre les 8 i les 17h els dies feiners i entre les 9 i les 17h els dissabtes

és un extrem que aquest setmanari no ha pogut confirmar, si bé és obvi que la ubicació del CUAP dins un recinte privat implica el pagament d'un lloguer. Es tracta d'una de les últimes mesures de "reordenació de l'atenció primària i urgent" que està duent a terme el conseller Boi Ruiz des que va ser designat conseller de Salut per Artur Mas. El dia que el CAP Guineueta havia de deixar de donar servei, el 18 de gener, part del veïnat va decidir tancar-s'hi per fer pressió i aconseguir establir un diàleg amb alguna representant de l'Ajuntament, després d'una concentració que va aplegar prop d'un centenar de persones. El veïnat es pregunta quina necessitat hi ha de traslladar el servei d'un centre que funciona a un altre situat fora del districte i asseguren que el govern respon les seves preguntes amb evasives o dades falses.

El veïnat apunta a la privatització
A partir d'ara, el CAP només oferirà atenció primària i urgent de 8 a 20h els dies feiners i atenció urgent de 9 a 17h els dissabtes. Per tant, es deixarà d'oferir servei les nits dels dies feiners i a partir de les 17h dels dissabtes. Un diàleg entre dos dels treballadors del torn diürn deixa clar els dubtes que hi ha entre la plantilla sobre les intencions de la conselleria. "Tu també creus que es tracta d'un procés de privatització?", diu

ROBERT BONET

Diverses pancartes denuncien el tancament del CAP i criden a la mobilització

un. "Tot hi apunta. Pren nota, perquè això sembla ser-ne el primer pas", respon l'altre. El veïnat denuncia que els 300.000 euros anuals que, presumiblement, s'hauran de desemborsar de l'erari públic "podrien haver-se dedicat a millorar les instal·lacions del CAP existents". Membres d'Acampada 9barris van més enllà i asseguren que el departament té intenció de tancar definitivament el CAP -i, per tant, de desplaçar també l'atenció primària- i vendre l'edifici públic.

La regidora al·lega manca d'assistència

La regidora del districte, Irma Rogoni (CIU), va justificar la mesura

perquè el nou centre és més gran i està més ben situat. El Departament de Salut s'expressa en el mateix sentit; assegura que el canvi "permetrà millorar la capacitat resolutiva i l'accessibilitat, amb uns espais més confortables" i afegeix que, amb aquesta mesura, "es garanteix l'atenció urgent a les usuàries i, alhora, es racionalitzen els recursos". Una de les veïnes mobilitzades, Fina Morales, afegeix un altre motiu: "Aparmentment, la regidora opina que els recursos consumits pel servei nocturn d'urgències del CAP Guineueta es desaprovechen i això és mentida. Ens va ensenyar una corba d'assistències, suposadament d'aquest CAP, que donava una mitjana de dos

pacients per nit i, la veritat, només hem estat tres dies aquí tancats i ja s'ha sobrepassat aquesta xifra. Quan hem demanat les corbes d'assistència que registra el mateix centre per certificar aquestes dades el personal s'ha trobat que havien desaparegut". Les mateixes ocupants van fer recompte de les visites d'urgències que rep el CAP i asseguren que el diumenge, de 17h a 22h, període en què no s'ha deixat de prestar el servei, quinze persones van acudir al centre amb una urgència mèdica, ja que el tancament no s'ha comunicat per cap via a les usuàries. De moment, tenen la intenció de continuar l'ocupació i les mobilitzacions. Fan dues concentracions veï-

nals cada setmana: els dilluns i els divendres a les 19h, que acaben amb un tall de trànsit a la ronda de Dalt (a l'alçada de la plaça Karl Marx) i continuen recollint signatures. Al tancament d'aquesta edició, ja n'havien aconseguit 5.345.

Un barri envellit i deteriorat

Les estadístiques parlen clar: la Guineueta és un dels barris de Barcelona on s'ha envellit més la població i on la renda mitjana és més baixa. La denúncia, doncs, cobra més sentit si entenem la despesa addicional en transport que suposarà desplaçar-se a un altre barri fora dels horaris en què hi ha transport públic i encara més si ho traslladem a la població anciana. Una altra veïna es queixa: "Ni tan sols s'han molestat a informar per carta als veïns pel trasllat del servei. Cada nit arriba algú que no se n'ha assabentat. Alguns estan massa malament per caminar fins a Horta i només hi ha un guàrdia de seguretat per rebre'ls. És una vergonya". Les dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament

Una veïna diu:
"Ni tan sols s'han molestat a informar per carta als veïns pel trasllat del servei"

de Barcelona que corresponen a l'evolució de la renda familiar des de l'any 2000 fins al 2009 acrediten el deteriorament econòmic del barri de la Guineueta. Així, si en nou anys la renda de Nou Barris pràcticament es va veure inalterada, a Sarrià-Sant Gervasi, es va augmentar catorze punts percentuals. De fet, fins fa dos anys, les rendes d'una família a Nou Barris eren, de mitjana, una tercera part de les de Sarrià-Sant Gervasi.

Voluntat d'unir

Veïnat i plantilla volen unir forces per aconseguir el diàleg, però també fer llaços amb altres lluites per la sanitat pública i contra la privatització. En aquest sentit, han confirmat que assistiran a la Trobada per la Sanitat que se celebrarà el 28 de gener al Centre AureAS.

En aquesta trobada es vol "unir per treballar en comú", partint d'una anàlisi que considera que les lluites per la sanitat han estat "lluites locals, en ocasions, desorganitzades i disperses i, potser, amb resultats poc reeixits". La trobada es farà al centre ubicat al número 261 del carrer Sardenya i començarà a les 9 del matí.

, així està el pati

EL PLA D'URGELL · LA INCINERADORA CONSUMIRÀ 1,5 MILIONS DE LITRES D'AIGUA I CREMARÀ 400.000 QUILOS DE MATÈRIA PRIMA AL DIA

El veïnat del Poal afirma que la planta de biomassa afectarà la salut i el medi

Sandra Oriola
terresponent@setmanaridirecta.info

L'empresa hortofructícola Nufri de Mollerussa va presentar un avantprojecte al Servei Territorial d'Urbanisme de Lleida, el setembre de l'any passat, per construir una planta de biomassa de 14 megawatts de potència en uns terrenys ubicats a la comarca del Pla d'Urgell, entre els municipis del Palau d'Anglesola, de 2.172 habitants, i del Poal, de 645 habitants. Per generar energia, la planta incinerarà biomassa: residus d'indústries agrícoles i forestals, residus animals, residus sòlids urbans i aigües residuals, fet que, a priori, la converteix en una indústria generadora d'energia renovable i sostenible. La central prevista tindrà una superfície d'uns 60.000 metres quadrats (l'equivalent a sis camps de futbol) i una xemeneia de 40 metres d'alçada (com un edifici de catorze pisos), consumirà 1.560.000 litres d'aigua diaris (quatre vegades més del consum actual d'El Poal) i es calcula que cremarà 400.000 quilos de matèria primera cada dia. Segons el director industrial de l'empresa promotora, Xavier Argilés, aquesta planta és un projecte

El veïnat del Poal s'ha mobilitzat contra la planta de biomassa, impulsada per l'empresa hortofructícola Nufri de Mollerussa

Les especialistes diuen que produiria la disminució de la funció pulmonar, crisis asmàtiques o malalties cardiovasculars

"positiu", ja que generarà prop de 180 llocs de treball al territori, donarà una alternativa al sector agrícola -ja que permetrà que la pagesia diversifiqui els cultius tradicionals de fruita i els amplii a cultius energètics com el *miscanthus* (canya), la paulònia i el xop a preus garantits- i evitarà l'emissió anual de 57.120 tones de CO₂. Tanmateix, els tres estudis tècnics sol·licitats pels alcaldes dels municipis del Poal i el Palau no diuen el mateix. Un estudi sobre l'impacte atmosfèric real d'aquesta planta de combustió demanat al Departament d'Enginyeria Química de la Universitat Politècnica de Catalunya ha determinat que l'avantprojecte és deficient en dades, fet que impedeix fer una avaluació real dels efectes ambientals i pai-

satgístics. A més, afirmen que hi ha contradiccions en diverses xifres de l'avantprojecte i, fins i tot, dades bàsiques que, directament, són errònies.

Principals impactes sobre el territori

A causa de la ubicació i la dimensió de la planta, les especialistes han assenyalat els possibles efectes negatius que tindrà sobre la salut, el subministrament d'aigua o les vies de circulació. En primer lloc, asseguren que produirà efectes negatius sobre la salut, com la disminució de la funció pulmonar, crisis asmàtiques o malalties cardiovasculars, ja que les emissions de gasos poden contenir quantitats altes de clor, sofre, diòxid de carboni, òxid de nitrogen, monòxid de carboni i partícules i micropartícules fines. També apunten que el seu consum elevat d'aigua podria assecar els pous més propers a la planta perquè, a l'hivern, la capa freàtica baixa considerablement i la llunyania relativa de la matèria primera podria destrossar les vies de circulació principals dels municipis, ja que es preveu un trànsit de 37 ca-

mions diaris durant 290 dies l'any. Per la seva part, l'organització ecologista lleidatana Ipcena també ha alertat del perill i la contradicció que suposa construir una incineradora com aquesta, que "no es pot considerar sostenible ambientalment" perquè es troba a molta distància de les zones forestals i no té garantida la matèria primera en el seu ecosistema. A més, considera que és una "amença" perquè assegura que el Pla d'Urgell passaria a tenir un nivell de contaminació atmosfèrica superior al de l'àrea de la ciutat de Barcelona.

El veïnat, en contra

Gran part del veïnat del Pla d'Urgell s'ha mobilitzat davant la possible amenaça que podria suposar aquesta nova indústria. El municipi del Palau d'Anglesola, a partir de la comissió ciutadana el Palau d'Anglesola Opina (PAO), ha organitzat diferents xerrades per informar sobre el projecte. A més, tot i que, de moment, no s'ha posicionat ni a favor ni en contra, la seva darrera acció va ser convocar un referèndum on es va preguntar a la població del municipi si estava d'a-

cord amb la construcció d'aquesta indústria. La participació va ser d'un 39,51% i el 71,8% va votar-hi en contra.

Per la seva banda, el municipi del Poal ha creat la Plataforma Salvem el Territori Pla d'Urgell. El seu principal objectiu és conscienciar la població de la comarca sobre els efectes nocius d'aquesta planta en la salut de les persones, el territori i el medi ambient i també reclamar a Nufri que busqui una altra ubicació que garanteixi la sostenibilitat d'una planta d'aquesta envergadura -allunyada de nuclis urbans, propera a una zona forestal, etc. En aquests moments, la plataforma ha presentat les al·legacions en contra d'aquest projecte als Serveis Territorials de Territori i Sostenibilitat de Lleida i les ha avalades amb els estudis tècnics contraris al projecte i amb les més de 3.000 signatures de rebuig recollides fins ara.

Possible substitució agrícola

L'ecosistema de la comarca del Pla d'Urgell no disposa de la biomassa que necessitarà aquesta planta perquè no és una comarca rica en

arbres. Tampoc té prou biomassa excendentària -residus que no s'aprofiten de les indústries com serradures, palla, pinyols, etc.- i, per tant, s'haurà de transportar d'altres zones més allunyades. Ara bé, tenint en compte que se sap que l'empresa Nufri ja té 80 hectàrees repartides per la comarca amb cultius per fer biomassa i que l'any vinent preveuen augmentar aquestes plantacions fins a les 150 hectàrees, sembla que l'objectiu final d'aquest projecte pot ser obtenir matèria primera dels conreus energètics que volen introduir i, progressivament, substituir el tipus de plantacions on aquesta empresa no arriba a obtenir benefici directe.

Per tant, tots els indicis fan pensar que, si es tira endavant la incineradora, ens podríem trobar davant d'un cas de substitució agrícola a la comarca que, a més, podria posar en perill el territori, tant pel que fa a la contaminació com en relació als efectes ambientals i paisatgístics que suposaria el canvi a aquests nous cultius que no són propis de la zona del Pla d'Urgell.

ARIANA NIETO

MIRALLS

Rashid Hhalidi

“Si els palestins volen ser efectius a l’hora d’assolir els seus drets, hauran de superar les divisions”

pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

Una assistència mèdica més basada en les necessitats afectives de les persones

pàg. 6 i 7

Quaderns d'Il·lustració 91

DIRECTA 258
25 de gener de 2012

IL·LUSTRACIÓ:
Aina Cordoncillo

A FONTS | LA IMPUNITAT QUE EXISTEIX EN AQUESTS ESPAIS

Tancar els CIE per sempre

Les morts recents d'un noi al Centre d'Internament per a Estrangers (CIE) de la Zona Franca i d'una dona al CIE d'Aluche de Madrid han fet saltar les alarmes de l'estat de dret. Diverses entitats de tot l'Estat que s'han unit per aconseguir la clausura d'aquests centres han denunciat la impunitat existent en aquests espais, on es tanquen persones estrangeres pel fet de no tenir els papers en regla. L'anàlisi que segueix tot seguit, avalada per l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans, també beu de l'experiència personal de l'autora, que recentment va poder entrar al CIE de la Zona Franca.

Cristina Fernández Bessa
Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans, UB
afons@setmanaridirecta.info

Sobren els motius per exigir el tancament dels centres d'internament per a estrangers (CIE) perquè són il·legals i il·legítims. Són forats negres de l'estat de dret. Als CIE, s'hi vulneren els drets humans. Són espais d'impunitat per a la tortura i els maltractaments. Són els pilars de les polítiques de repatriació europees. Són institucions discriminatòries. Són una xacra de la societat. Fa anys que exigim el tancament dels CIE, però mai fins ara s'havia donat tant de ressò a la necessitat de tancar-los.

Oficialment, la detenció en un CIE és una mesura cautelar per assegurar l'expulsió de la persona migrant sobre la qual recau una ordre d'expulsió. També es poden utilitzar per aturar i assegurar la devolució de les persones estrangeres que intentin entrar al país per un lloc no habilitat (aquesta situació afecta les persones que han arribat al territori espanyol de manera irregular i aquelles que han estat interceptades en alta mar) i per permetre el retorn de les que es presentin en un lloc fronterer habilitat i no se'ls permeti l'ingrés perquè no reuneixen els requisits necessaris (normalment, als ports i els aeroports). Si bé legalment els CIE no tenen caràcter penitenciari, els edificis on estan ubicats, l'organització general dels centres i el seu funcionament intern és equiparable a les presons. Les habitacions són cel·les amb barrots que es tanquen durant la nit, les comunicacions amb familiars només es poden fer durant unes hores a la tarda i a través d'unes mampares i les persones internades estan totalment aïllades del món exterior. La competència sobre els CIE recau en el Ministeri d'Interior, a través de la Direcció General de la Policia, és a dir, estan dirigits i custodiats per agents de la policia espanyola.

A la pràctica, els CIE són presons policials on es priva de llibertat les persones migrants pel sol fet de no tenir papers, és a dir, una falta administra-

tiva. La privació de llibertat només s'hauria de donar davant la comissió d'un delictes penal establert per una sentència. Privar de llibertat una persona a causa de la seva situació administrativa trenca el paradigma innocent-culpable en què es basa l'estat de dret. La legalitat d'aquesta situació a l'Estat espanyol es va resoldre de manera més que dubtosa mitjançant una sentència del Tribunal Constitucional de 1987, que va convalidar la normativa dels CIE i va instaurar la seva permanència com a espais de detenció de persones estrangeres. En canvi, segons el Dret Internacional, al qual també està sotmès l'Estat espanyol, aquestes institucions són totalment il·legals.

Als CIE, s'hi vulneren els drets fonamentals. Informe rere informe, el defensor del poble, la Fiscalia General de l'Estat i diverses ONG denuncien que, als CIE, es vulnera el dret a la tutela judicial efectiva, no s'informa adequadament les persones detingudes sobre la seva situació i els seus drets –especialment, el dret de sol·licitar asil–, les condicions higièniques i d'habitabilitat són nefastes –en ocasions, els centres estan saturats de gent–, hi ha manca d'intèrprets i de serveis mèdics permanents, etc.

–
“Els CIE són forats negres de l'estat de dret, espais d'impunitat per a la tortura i els maltractaments”
–

L'opacitat existent al voltant dels CIE i la seva manera de funcionar fan que esdevinguin espais proclius a les tortures i els maltractaments i que, sovint, aquests fets restin impunes. Un dels casos que va tenir més ressò, tristament, va ser el dels abusos sexuals patits per algunes internes al CIE de Màlaga l'agost de 2006 a mans dels policies que les custodiaven. En un intent de silenciar les denúncies, la

Concentració
contra els CIE
celebrada el 20 de
gener davant la
delegació del
govern (Barcelona)

-
Albert Garcia

Durant la
concentració es va
entregar l'informe
signat per més de
140 entitats que
demanen el
tancament dels CIE

-
Robert Bonet

delegació del govern de Màlaga va procedir a expulsar-les immediatament per evitar que poguessin declarar com a testimonis a la querrela que es va interposar.

Juntament amb les irregularitats i les condicions en què es troben a aquests centres, és especialment preocupant l'estructura i el règim penitenciari de molts d'ells –fins i tot els de nova creació, com el de Zona Franca i el poder discrecional exercit pels efectius policials encarregats de la custòdia de les persones internades (a les presons, el funcionari és civil i la policia no entra al recinte si no hi ha una situació d'urgència). Alhora, també és greu la falta de preparació del personal per desenvolupar aquestes tasques, la seva concepció de l'internament com a mesura de càstig i els prejudicis de part de la societat espanyola (i també de la policia) cap a les persones estrangeres. I sobretot, és preocupant la concepció que té la policia de la seva feina al CIE, tal com han denunciat repetidament a través de les seves representacions sindicals.

Els CIE són institucions intrínsecament discriminatòries perquè la possibilitat de ser expulsades i internades és una mesura prevista exclusivament per a les persones migrants. Això suposa una distinció categòrica entre les persones que poden gaudir dels beneficis relacionats amb la ciutadania i les que no tenen aquests drets reconeguts i, per tant, poden ser sotmeses a mesures de control diferenciades i gestionades de manera punitiva.

D'aquesta manera, l'exclusió política, social i econòmica que viuen dia a dia les persones migrants culmina amb l'exclusió física que suposa la reclusió en un CIE. Si l'estatus de la persona migrant ja queda reduït segons la llei (*de iure*) a causa de la il·legalització i la clandestinització, el fet de privar-la dels drets fonamentals arran de les condicions de l'internament implica, alhora, una reducció d'aquest estatus *de facto*.

-
“Són una frontera d'estatus per assegurar la immobilitat de les persones migrants en la seva exclusió social i la privació de drets”

-
Alguns sectors afirmen que els CIE s'han de tancar perquè són ineficaces, és a dir, no compleixen amb la funció d'expulsar totes les persones detingudes, ja que moltes són deixades en llibertat davant la impossibilitat de fer efectiva la deportació (tant per motius econòmics, de manca d'acords de repatriació amb el país d'origen o de manca de disponibilitat de vols). Aquesta situació fa que les persones migrants detingudes hagin patit una privació de llibertat totalment il·legítima. Com que l'administració no pot executar totes les ordres d'expulsió que dicta, els CIE actuen com a centres d'identificació i comprovació de dades de les estrangeres detingudes i,

d'aquesta manera, es converteixen en institucions creadores de persones estrangeres al·legals i marginals, que no podran regularitzar la seva situació i, per tant, no podran obtenir una feina dins el mercat laboral formal. D'aquesta manera, el fracàs dels objectius declarats per la institució (la deportació efectiva) forma part del seu funcionament com a pedra angular del sistema de deportacions: d'una banda, permeten organitzar les expulsions i, de l'altra, emergeixen com una frontera d'estatus per assegurar la immobilitat de les migrants en la seva exclusió social i la privació de drets.

Però els CIE i el seu funcionament no són una anomalia de l'Estat espanyol, sinó que són una realitat arreu d'Europa. Els diferents estats tenen centres de reclusió de persones migrants que estan a l'espera de ser expulsades. En un principi, cada Estat tenia la seva pròpia normativa, però, el 2008, es van harmonitzar mitjançant la Directiva de Retorn, més coneguda com a Directiva de la Vergonya. La directiva consolida un model de gestió de les migracions que prioritza les expulsions com a mètode operatiu, tracta de millorar la seva eficàcia i generalitza, entre altres pràctiques, la privació de llibertat de migrants a l'espera d'expulsió o durant la tramitació dels seus permisos de residència, la prohibició d'entrada a la UE durant cinc anys, la utilització de presons comunes per a la detenció de migrants en cas de manca de places als Centres d'Internament d'Estrangers, la possibilitat d'expulsar

menors d'edat estrangeres no acompanyades o la limitació de l'assistència jurídica gratuïta. La directiva va fixar el límit general de la durada de l'internament en divuit mesos (en principi eren sis mesos, prorrogables a dotze més), fet que va permetre que molts països modifiquessin les seves normatives nacionals i augmentessin el període màxim d'estada en aquests centres.

La darrera reforma de la llei d'estrangeria de 2009 va allargar el temps d'internament als CIE de l'Estat espanyol, que va passar dels 40 als 60 dies, però també va introduir dos aspectes que haurien d'haver millorat les condicions dels CIE. D'una banda, va establir la figura d'un jutjat de control de l'internament i, de l'altra, l'obligació que el govern, en un període de sis mesos, dictés un reglament sobre el règim intern dels CIE. La primera mesura s'ha establert a mitges i amb diferències molt grans en funció dels territoris. A Madrid i a València, hi ha jutjats que han assumit aquesta funció i han dictat ordres dirigides a la direcció dels respectius CIE per regular-ne el funcionament i per esmenar les deficiències detectades. A Màlaga, també es va designar un jutjat, però no ha assumit la funció com a pròpia i no ha fet cap mena de pronunciament. A ciutats com Barcelona o Múrcia, en comptes d'assignar un jutjat concret, es va deixar aquesta funció en mans del jutjat de guàrdia, cosa que, a la pràctica, ha fet que cap jutjat no hagi assumit el mandat legal de controlar el CIE.

“Privar de llibertat una persona per la seva situació administrativa trenca el paradigma innocent-culpable en què es basa l'estat de dret”

Pel que fa al reglament, el govern anterior va arribar a elaborar un esborrany que va circular entre les direccions actuals dels CIE, però, amb el canvi de govern, l'esborrany va quedar en un calaix. Diverses entitats socials es van coordinar en una campanya per exigir l'aprovació del reglament tan aviat com fos possible i perquè el text fos garantista amb els drets de les persones internes. També van impulsar una campanya de recollida de signatures per Internet, que en va aconseguir més de 40.000. Després de la mort d'un noi de 21 anys al CIE de la Zona Franca, aquest mes de gener, en circumstàncies que fan dubtar de l'atenció mèdica rebuda, la visibilització del CIE, la pressió mediàtica i la pressió social han fet que els càrrecs polítics es posicionessin i exigissin l'aprovació del reglament al govern central.

Estar en contra de les presons, del model penitenciari i de la criminalització de la pobresa no vol dir deixar de banda els drets de les persones preses, sinó que implica utilitzar totes les eines legals que es tenen a l'abast per defensar-los. Estar en contra de l'exploració sexual, del tràfic de persones i del patriarcat no vol dir donar l'esquena als drets de les treballadores sexuals, sinó defensar-los. També en la lluita contra les polítiques migratòries, la maquinària d'expulsió i els centres d'internament, cal prioritzar els drets de les persones detingudes. Per això cal comptar amb uns instruments legals que encara no hi són: cal que el

seu règim intern es reguli amb un reglament garantista, que els jutges de control facin la seva funció diligentment i que les entitats socials tinguin accés al centre d'internament.

Aquests instruments no legitimiran els CIE, no els faran més justos ni menys discriminatoris, però permetran recórrer a mecanismes de resistència davant les vulneracions de drets i les il·legalitats que pateixen les persones detingudes. El control judicial i la presència d'entitats socials permetran que els CIE siguin una mica més transparents i, per tant, reduir els espais d'impunitat; es podrà tenir informació dels fets que es produeixin a dins per poder denunciar-los i es podrà saber la situació de les persones internades i, quan sigui possible, evitar la seva expulsió.

Tot indica que aquest reglament sortirà aviat. Això serà una molt bona notícia, però no pas una victòria, només el compliment d'una obligació legal. Les més de 170 entitats socials que, en dues setmanes, han signat el comunicat públic davant la mort d'Idrissa exigeixen el tancament del CIE. Per això, una vegada s'hagi aprovat el reglament, caldrà enfortir la coordinació i el treball en xarxa entre les entitats d'aquí i les que treballen el tema dels CIE a la resta de l'Estat; caldrà continuar visibilitzant els CIE i prendre un paper actiu en la defensa de les persones internades i el control social de la institució, i caldrà, més que mai, continuar desmantant i denunciant aquests centres fins al seu tancament.

Més enllà de les reixes

Mar Carrera

El tancament dels CIE és la reivindicació clau compartida per les més de 170 entitats de tot l'Estat que han signat el manifest que, el divendres passat, van presentar a la delegada del govern espanyol a Barcelona, Marfa de Llanos de Luna Tobarra, per exigir-li una reunió urgent. Cal tancar aquests nou centres sense llei que hi ha a l'Estat, però, mentrestant, posen tres punts a l'ordre del dia. La Campanya pel Tancament dels CIE reclama aturar les il·legalitats que es cometien dins els centres, conèixer les circumstàncies de la mort d'Idrissa Diallo —el noi de Guinea Conakry que va morir fa unes setmanes al CIE de la Zona Franca— i que ha suscitat la recent atenció mediàtica després que s'acusés el personal del centre de manca d'atenció mèdica i, finalment, que s'aturin les batudes policials per motius ètnics. Prop de 200 persones —representants d'entitats de drets humans, sindicals, polítiques, veïnals, culturals, acadèmiques— es van concentrar davant la delegació del govern amb diversos missatges: “Els immigrants no són una mercaderia d'usar i tirar” o “Els CIE són il·legals, les persones no”.

És la darrera acció al carrer que s'ha fet en contra dels centres d'internament a la zona de Barcelona, si bé hi ha hagut nombroses iniciatives de sensibilització. L'informe sobre el CIE d'Aluche de Madrid *Miradas tras las rejas* es va presentar durant un acte proposat per Justícia i Pau, que també va comptar amb la participació de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans de la UB. L'encarregada de presentar l'informe va ser l'advocada Cristina Manzanedo, de Pueblos Unidos, una entitat que s'ha personat davant la mort d'una dona per meningitis, el desembre passat al centre d'Aluche, novament en circumstàncies que revelen una suposada negligència en l'atenció mèdica. El CIE de Madrid, antiga presó de Carabanchel, ha estat escenari de diverses revoltes d'internes, ja que, segons l'informe de Migreurop, l'atenció sanitària és escassa,

el tractament del personal és de mala qualitat i els horaris de les visites són molt restrictius.

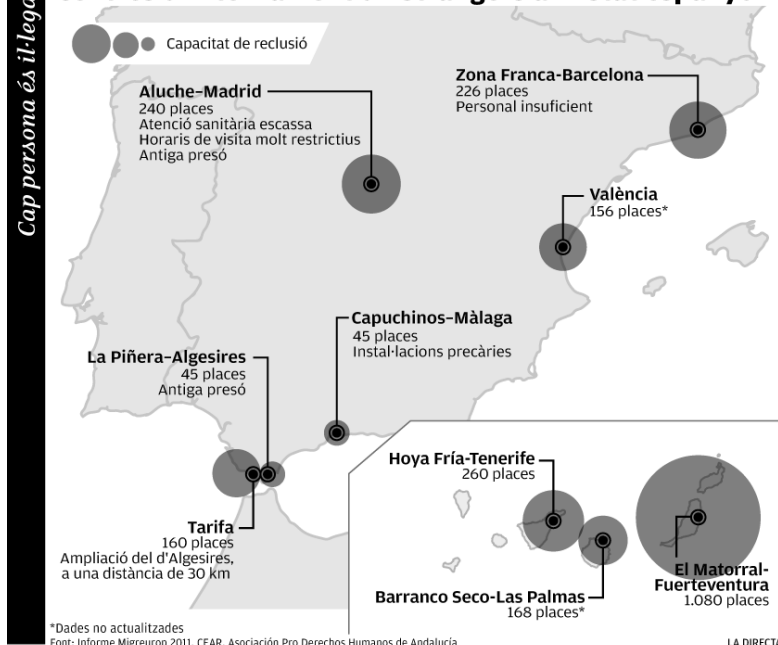
Tot i el pessimisme al voltant d'aquests espais, la plataforma d'entitats europees i africanes Migreurop va celebrar un petit aveng, el que es va produir el 13 de gener arran de la resolució del jutjat d'instrucció número 6 de Madrid, que avalava la demanda del dret d'accés de les ONG al CIE de Madrid. La resolució ordenava retirar els impediments existents actualment per poder garantir els drets de les persones internes. En un comunicat recent, Migreurop instava el govern espanyol a recollir l'essència de la resolució judicial i a incorporar-la al reglament dels CIE, que encara no s'ha aprovat, pendent des de fa més de dos anys.

La demanda d'un reglament ha estat, precisament, la petició principal de la campanya de recollida de firmes que ha engegat el diari *El Periódico* per exigir al ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, que es millorin les condicions als centres (personal no policial dins els CIE, accés de diputats i diputades i del síndic). La proposta, però, no ha acabat de convèncer algunes entitats de la Campanya pel Tancament dels CIE, ja que hi troben a faltar una condemna ferma de l'existència d'aquests espais i, en conseqüència, l'exigència que s'eliminin. D'altres, però, valoren la iniciativa pel fet que reclama el compliment d'una obligació legal, la de l'aprovació d'un reglament que fixa la llei d'estrangeria, sense excloure el desitjat tancament dels CIE.

Els CIE, juntament amb les sales de no admeses als aeroports, els centres d'estada temporal d'immigrants o d'altres espais, es poden considerar part de les anomenades fronteres internes.

Entre les accions previstes, SOS Racisme Catalunya va organitzar el passat del documental *Dibuixa'm un xai (DUX): Fronteres*, que és un recull de relats en primera persona i reflexions i dades sobre la política d'immigració europea.

Centres d'Internament d'Estrangers a l'Estat espanyol

Rashid Khalidi:

“Les divisions entre palestins perjudiquen la unitat d’acció”

El professor d’història d’origen palestí Rashid Khalidi (1948) exerceix la seva tasca docent des d’un dels punts on es concentren més grups de pressió a favor de l’Estat d’Israel, Nova York, que també és la seva ciutat natal. Autor de nombrosos llibres sobre la qüestió nacional palestina, ha agafat el relleu d’un altre intel·lectual destacat al capdavant de la unitat d’estudis sobre l’Orient Mitjà de la Universitat de Columbia, Edward Said.

Carles Masjà

entrevista@setmanaridirecta.info

L’octubre de 2011, la UNESCO va acceptar Palestina com a nou membre de ple dret. Això es pot considerar un pas significatiu perquè esdevinguí el 194è Estat del món?

Crec que és significatiu perquè mostra la quantitat de suport internacional que hi ha perquè Palestina esdevingui un Estat i representa un retorn a l’ONU com a via per trobar una solució, en comptes de seguir el camí estèril de les dues dècades de negociacions portades pels Estats Units, que han provocat que el problema palestí hagi empitjorat molt. No obstant això, penso que aquest pas no implica necessàriament una millora de les opcions palestines per autodefinir-se, obtenir la sobirania i un Estat propi. Per aconseguir tot això, caldria que hi hagués un canvi en l’actual equilibri de forces a la regió.

“L’intercanvi de preses palestines pel soldat Shalit va ser un èxit de Hamàs i, probablement, això és el que buscava el govern de Netanyahu, amb l’objectiu de debilitar el govern d’Abbas i castigar-lo per haver acudit a l’ONU”

Penses que la solució d’un únic Estat és possible (Palestina i Israel compartint un mateix Estat, amb igualtat de drets per a la població, independentment de la seva religió)?

És una possibilitat, però serà extremadament difícil d’aconseguir perquè, en part, tant la població israeliana com la palestina se senten identificades amb la idea de tenir un Estat independent. A més, l’Estat d’Israel no únicament ha obtingut el reconeixement internacional durant més de 60 anys, sinó que, a més, la idea d’un Estat per als jueus ha rebut un suport internacional molt fort, fins i tot abans de 1947. Per tant, hi ha obstacles entre ambdós pobles i en l’àmbit internacional per enfocar el problema d’una altra manera. Això no vol dir que aquest enfocament sigui impossible, només significa que requerirà un volum de feina molt important pel que fa a preveure com s’hi podria arribar, una tasca que encara no s’ha començat a fer de manera seriosa.

Al final de 2011, el diari anglès The Guardian va publicar un mapa interactiu que mostrava el suport que tenia Palestina per obtenir un Estat propi: un 80% dels estats del món estaven a favor del seu reconeixement, mentre que el 20% restant hi estaven en contra (precisament, aquest sector estava format

per Israel, la Unió Europea, els EUA, el Japó, Austràlia, el Canadà i Mèxic). Quina interpretació geopolítica en fas?

Indica que la majoria d’estats –i gran part de la població mundial– donen suport a l’enfocament que afavoreix la creació d’un Estat palestí.

FOR
ARXIU

“Sempre hi ha hagut intel·lectuals disposats a justificar els excessos dels poders colonials”

El poder polític i econòmic s'està traslladant dels Estats Units i Europa cap a la Xina, el Brasil, Rússia i altres potències emergents. Penses que això pot ajudar a resoldre la qüestió palestina?

Si aquest canvi es produeix, caldrà molt de temps perquè afecti l'Orient Mitjà, que ha estat sota el domini de les potències occidentals durant més de 200 anys. Espero que no haguem d'esperar que es produeixi aquest canvi per resoldre el problema palestí!

L'octubre de l'any passat, Palestina va intercanviar 1.027 preses polítiques per un soldat israelià, Gilad Shalit, gràcies a les negociacions comandades per Hamàs amb Israel. En quina mesura es pot considerar que l'operació és un èxit d'aquest partit?

Va ser un èxit de Hamàs i, probablement, això és el que buscava el govern de Netanyahu, amb l'objectiu de debilitar el govern d'Abbas a Ramallah i castigar-lo per haver acudit a les Nacions Unides. Amb tot, no tindrà un efecte gaire durador, ja que Hamàs no pot dir que tingui una estratègia gaire realista per alliberar Palestina o, com a mínim, gaire més realista que la dels seus rivals de Ramallah. Aquest és un dels factors –juntament amb els canvis que s'estan produint al món àrab– que estan empenyent els dos bàndols cap a una reconciliació que, de moment, encara és poc probable que es produeixi.

En quina mesura la divisió i la lluita pel poder polític entre al-Fatah i Hamàs impedeix que Palestina pugui negociar amb Israel com a un únic front i provoca que les seves oportunitats de reeixir disminueixin?

Totes les divisions entre els palestins perjudiquen la unitat d'acció del moviment nacional, incloent-hi les que hi ha entre Hamàs i al-Fatah, entre Cisjordània i la franja de Gaza, entre Jerusalem i Cisjordània, entre els palestins que viuen a Israel i els que són als territoris ocupats i també les que hi ha entre els que es troben a l'interior de la Palestina històrica i els dels països del voltant. Si els palestins volen ser efectius a l'hora d'assolir els seus drets, hauran de tenir molt més èxit per superar aquestes divisions i enfrontar-se als que les promouen, siguin palestins o de fora.

–
“El caire que han adquirit les eleccions a Tunísia, el Marroc i Egipte s'allunya del laïcisme i tendeix a afavorir el creixement de moviments polítics d'inspiració religiosa”
 –

Alguns mitjans de comunicació europeus fa temps que especulen sobre un pla dels Estats Units i Israel per atacar l'Iran. Creus que és una possibilitat real?

Sembla que alguns líders israelians es prenen molt seriosament aquesta opció, que seria desastrosa per a totes les parts implicades i no menys per a Israel. Hi ha una forta oposició a aquesta idea per part de la comunitat militar i els serveis d'intel·ligència dels Estats Units i també de molta gent que forma part del poder militar i d'intel·ligència israelià. Malauradament, però, gran part de la classe política dels EUA és més receptiva a la propaganda emocional i esbiaixada que fan els israelians favorables a un atac d'aquestes característiques que no pas a una anàlisi dels fets basada en

Quin paper juga la càtedra d'estudis àrabs moderns Edward Said (1935-2003) i quins són els teus últims camps d'interès acadèmic?

Des de l'any 2003, dirigeixo la càtedra que es va establir per honorar Edward Said a la Universitat de Columbia, on va impartir classes durant tota la seva carrera professional. No cal dir que això és un honor per a mi. Estic interessat en la història moderna del món àrab, sobretot en l'anàlisi de les intervencions externes que ha patit la regió, el desenvolupament d'identitats nacionals i altres identitats i l'evolució de la qüestió palestina. Tota la recerca que he fet en el passat i actualment prové d'aquestes inquietuds. Em sap greu que només s'hagi traduït al castellà un dels meus llibres, *La reafirmació del Imperio* (Catarata, 2004), i cap en català.

A vegades, no tens dificultats per desenvolupar la teva tasca, tenint en compte el nombre de grups de pressió favorables a Israel que hi ha als Estats Units i la seva capacitat d'influir sobre els grans mitjans de comunicació de masses?

Els mitjans de comunicació dels EUA estan molt influenciats per les idees falses que propaga el lobby israelià i encara ho està més el discurs polític. Això vol dir que hi ha molts conceptes equivocats que s'han d'aclarir a l'hora d'escriure i ensenyar sobre l'Orient Mitjà. D'altra banda, en l'actualitat, la gent jove i sobretot els estudiants universitaris estan més ben informats i són menys propensos a acceptar els

prejudicis que la generació anterior; per això, avui, és més fàcil fer classe i fer xerrades que fa 20 o 25 anys.

A Cultura i Imperialisme, Edward Said va descriure com els poders colonials rebien el suport d'intel·lectuals i historiadores amb l'objectiu de justificar el seu domini sobre països estrangers. Creus que, actualment, aquest vincle encara és tan sòlid, si tenim en compte les guerres imperialistes més recents (l'Iraq i l'Afganistan)?

Malauradament, sempre hi ha hagut intel·lectuals disposats a justificar els excessos dels poders colonials americans i europeus, ja sigui en relació amb la lluita contra el comunisme en el passat, o bé contra el terrorisme i l'anomenada *intervenció humanitària* d'avui dia. Amb tot, s'ha de reconèixer que el poble dels EUA, malgrat la tenacitat dels esforços dels intel·lectuals liberals per justificar la guerra de l'Iraq, s'hi va oposar majoritàriament un any després de la invasió de la primavera de 2003 i s'hi ha oposat sistemàticament de llavors ençà. Aquesta és una de les raons principals per les quals les forces dels EUA abandonaran el país el desembre de 2012 i deixaran enrere les bases militars i els contractes per quedar-se una part de la producció de petroli (Production Sharing Agreements), uns acords que haurien donat el control sobre el cru iraquès a les empreses dels Estats Units, tal com prenia l'administració Bush al principi.

la realitat. A més, enguany, els EUA estaran immersos en una campanya electoral i els seus líders estaran ocupats. És una situació molt perillosa, per bé que les persones que comprenen una mica la realitat s'oposen a la bogeria que significaria una agressió d'aquestes característiques.

Les revolucions àrabs van posar fi als règims d'Egipte i Tunísia. Creus que, en aquests estats, podria tornar a emergir alguna mena de panarabisme socialitzant a l'estil del de les dècades de 1960 i 1970 (amb aspectes relacionats amb el laïcisme, els drets de les dones, la redistribució de la riquesa, programes socials i una certa unitat cultural àrab)?

Crec que aquesta no és la direcció que estan prenent les revolucions àrabs. En gran part, tenen un sentit molt més intern que no pas una orientació relacionada amb el panarabisme, tot i que s'ha de tenir en compte que cadascun d'aquests moviments revolucionaris ha estat inspirat per altres moviments dels països veïns. D'altra banda, fins ara, el caire que han adquirit les eleccions a Tunísia, el Marroc i Egipte s'allunya del laïcisme i tendeix a afavorir el creixement de moviments polítics d'inspiració religiosa, des dels islamistes molt prudents del Marroc i Tunísia fins als salafistes d'Egipte, que són d'una línia molt més dura.

D'altra banda, quina importància creus que té el triomf de l'islamisme moderat a Turquia? Creus que el govern d'Erdogan és un exemple que poden seguir altres partits, com ara Enahda a Tunísia?

Penso que l'anomenat *model turc* s'ha sobrevalorat excessivament. Les especificitats de Turquia per desenvolupar un sistema laic de control civil sobre el poder militar, amb l'ascens dels islamistes parlamentaris com el Partit de la Justícia i el Desenvolupament (AKP), són bastant diferents de les trajectòries que han seguit Tunísia, Egipte o altres països àrabs. També hi ha alguns paral·lelismes –i Turquia té una importància enorme i creixent sobre el món àrab–, però crec que la idea d'un *model turc* s'ha malinterpretat i, fins i tot, alguns l'han usat de forma inadequada.

Per acabar, penses que la lluita per controlar els recursos petrolers va ser la principal raó que va portar l'ONU i l'OTAN a envair Líbia?

No crec que fos la principal o l'única raó, però, certament, va ser un factor que hi va contribuir. De la mateixa manera, també hi van influir la debilitat militar líbia, la facilitat d'usar el poder aeri sobre el seu territori i l'accessibilitat que té l'oest de la Mediterrània. De fet, els estats de l'OTAN no van haver d'utilitzar forces terrestres, tot i que ells i uns quants països del Golf Pèrsic tenen una gran pes sobre la nova Líbia.

Sirkeldon

Tamamico

Subcomandanta

Gestos per millorar la salut

Tot allò que acompanya les paraules: les mirades, els gestos, les postures... té a veure amb les emocions i té una forta influència en la manera que tenim de relacionar-nos amb les persones, especialment si es troben en situació de vulnerabilitat. Quan algú es dirigeix al sistema sanitari, la sensibilitat de

les pacients xoca amb la rigidesa de les institucions, la manca de formació humanística de les professionals i una confiança cega en la tecnologia. Però, com podem treballar per fer una assistència mèdica més basada en les necessitats afectives de les persones?

Montserrat Carrasco

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.info

La qualitat de l'atenció a les persones malaltes no es basa només en la competència tècnica de les professionals que l'ofereixen i dels criteris científics i tècnics, també se sustenta en la capacitat d'empatia i de comunicació de la professional de la salut que té aptituds per transmetre confiança, seguretat i respecte a les pacients. "El procés de curació comença per la comunicació", diu Julio Mayol, metge cirurgià. Tot i això, sovint, ens trobem en situacions en què hi ha manca de calidesa i afectivitat. Els motius són diversos, un dels que més preocupa el col·lectiu de professionals de l'atenció primària és l'augment de la burocràcia en les consultes i el poc temps de què es disposa per atendre cadascuna de les pacients. Així ho expressa Ramon Capdevila, metge pediatre: "Només disposem de set minuts per conversar amb el pacient, jo he anat canviant molt la meua pràctica diària i he vist que treus molt

d'infermeria, una de les estudiantis havia de fer la prova final de pràctiques que consistia a fer un electrocardiograma. "En l'execució, va ser impecable –recorda–, però la vaig suspendre perquè va obrir la porta de l'habitació del pacient fent un cop sec amb el carro dels electrocardiogrames".

Ara per ara, és difícil que millorin determinats aspectes com la pressió assistencial de les professionals, més aviat, les últimes retallades ho estan agreujant, però, més enllà d'això, no s'hauria de fer servir com a pretext i s'hauria de tenir present la millora que provoquen en el procés curatiu els petits gestos empàtics vers les pacients.

Tractar la persona des de la persona

L'empatia és una qualitat que cada persona pot tenir més o menys desenvolupada. Jordi Pujol, fisioterapeuta, s'hi refereix com quelcom que succeeix, com el fet d' enamorar-se. A més, es pot aprendre i millorar i s'hauria de començar a treballar des de la infància, a través de l'educació que rebem a l'escola i en el nostre entorn familiar. "Amb l'estimulació dels nens a través del joc, podem potenciar aquest tipus d'habilitats perquè és important tenir en compte que l'empatia amb els malalts és una extrapolació de l'empatia general", puntualitza Ana Di Zacco, naturòpata. En professions relacionades amb la salut, encara resulta més important prestar una atenció especial en l'educació superior, a més de comptar amb un equip de treball que estigui liderat per professionals respectuoses amb la resta de companyes, ja que, com diu Alzaga, "això té un efecte d'òmnino cap als pacients".

Un aspecte fonamental és que, per ser empàtica, "has de ser conscient que ho ets i, per això, és necessari recordar a les persones que han de ser-ho", explica Pujol, que també és formador en tècniques per millorar l'empatia en l'entorn sanitari. "Has de practicar la humilitat, ser capaç de comunicar-te d'igual a igual. Es tracta, en resum, de tractar la persona des de la persona".

Alguns estudis de l'àmbit de la medicina posen de manifest que petites accions dirigides a un tracte més

Javier Sánchez

Les accions dirigides a un tracte més proper, com ara escoltar, contribueixen de forma significativa a valorar positivament la informació rebuda i el resultat de la intervenció

més profit de la relació metge-pacient si escoltes i demostres que entens la seva preocupació". Xavier Alzaga, metge reumatòleg, parla de "sobrecàrrega assistencial crònica, una programació poc realista de la feina i un clima institucional on l'empatia no és la norma, sinó l'excepció". També es refereix a "la poca formació humanística, especialment en temes de comunicació, que han rebut històricament els professionals de la salut". Però no sempre és així. Rosa Pérez, infermera, recorda que, durant la seva etapa com a formadora d'altres professionals

proper, com ara escoltar, contribueixen de forma significativa a valorar positivament la informació rebuda i el resultat de la intervenció. Aquests aspectes tenen relació amb la satisfacció de la pacient i contribueixen al compliment terapèutic, és a dir, a fer que la pacient segueixi de forma adequada les pautes de tractament. Tot i això, l'empatia en la medicina encara resulta una àrea d'investigació poc explorada. Algunes possibles raons poden ser la falta de claredat en la seva conceptualització i l'ambigüitat en la seva definició. Pujol fa referència al grup de Jefferson, que va desenvolupar una Escala de l'Empatia Mèdica. S'ha fet un estudi per demostrar la

validesa d'aquesta escala entre l'estudiantat d'una facultat de medicina mexicana. Es van ressaltar aspectes com ara el fet que l'atenció oferta millorà en la mesura que el metge o metgessa entén allò que pensa o sent la pacient.

"Com a pediatre d'atenció primària –diu Cristóbal Buñuel– treballa amb nens. Amb ells, he de ser –per sobre de tot– caninyós en el tracte per disminuir la por natural que senten. Parlar-los abans de l'exploració, intentar calmar-los... El benefici més palpable és que aconseguim guanyar-te la seva confiança. Al final, no només perden la por, sinó que els fidelitzen des de ben petits". Buñuel explica que, quan ell està de vacances, alguns dels nens que

Nizuh

Chimi photos

Fechegaray

són pacients seus i han hagut de ser atesos per un altre metge pregunten per ell. “Pot semblar anecdòtic, però, a mi, m'emociona que, sent tan petits, em vulguin a mi i no a un altre company a qui no coneixen”.

Trencar la barrera de la tecnologia

L'ordinador a la consulta mèdica i la burocràcia que comporta fer ús d'aquest aparell pot representar un impediment a l'hora de mantenir una relació més directa i humana. Aixecar-se de la taula, saludar, donar la mà a la pacient i mirar-la als ulls és una manera de saltar aquesta barrera. “Et poden mentir les paraules, els signes o els símptomes—diu Rosa Pérez—, també la pròpia malaltia, però no pots enganyar amb la mirada”. A més, algunes professionals estan utilitzant les noves tecnologies de la comunicació, com les xarxes socials, per millorar la comunicació amb les pacients i fer que les seves consultes siguin més eficients. Per exemple, envien consells de salut i informen dels canvis en els horaris de visita a través de Twitter. D'aquesta manera, durant la consulta presencial, es poden centrar en els aspectes més empàtics.

Alzaga diu: “Tots hem de ser capaços d'adoptar la tecnologia com una aliada. És una eina addicional d'informació i de comunicació que podem utilitzar per assegurar la continuïtat assistencial, complementar les visites presencials i augmentar l'educació sanitària de la ciutadania amb l'objectiu de contribuir a fer que els pacients tinguin més capacitats per l'autocura i l'autogestió de la seva salut. Si aconseguim fer una medicina més participativa, tothom se'n beneficiarà”.

Però hi ha un lloc on, de forma especialment rellevant, la tecnologia i les tècniques complexes cada vegada tenen més protagonisme i continuen marcant la feina de les professionals d'infermeria. Es tracta de les unitats de cures intensives on, en ocasions, s'arriba a deshumanitzar el tracte amb les pacients. Conscients d'aquesta situació, les professionals s'han trobat amb la necessitat d'adoptar altres models d'actuació. Un estudi fet per un equip

Arxiu Directa

de l'Hospital de Sant Pau es va plantejar l'objectiu de promoure la reflexió en aquest sentit a partir d'un procés participatiu amb la implicació de vuit infermeres. Es van recollir dades a través de set reunions de grup i de l'anàlisi de documents. Els resultats d'aquest estudi van posar en evidència que el mètode de la reflexió-acció promou canvis en la pràctica. Es va reflexionar i actuar en qüestions com dirigir-se a la pacient pel seu nom, fer-la participar en les converses, explicar-li què se li estava fent o informar puntualment a la família. A partir d'aquest

‘Mírame, Diferénciate’

“Una simple mirada és alhora una lent i un mirall”, diu el psiquiatra Francisco Traver. I continua: “És per això que no parlem de visió, sinó de mirada. La mirada conté allò que es veu i allò que cadascú és; la mirada és percepció i coneixement”. Prenent la força de la mirada com a punt de partida, una acció bàsica per desenvolupar l'empatia amb les pacients, a finals d'agost de 2011, una trentena de professionals relacionades amb el món de la salut de

diferents punts de l'Estat espanyol va començar a treballar en la iniciativa *Mírame, Diferénciate*, un projecte de divulgació que té com a objectiu posar de manifest que la qualitat assistencial pot millorar amb petits gestos com ara mirar als ulls de les persones que s'atenen. La idea va sorgir a través de les xarxes socials, “amb la finalitat de passar la pantalla i provocar un gest”. El projecte es va posar en marxa el novembre de 2011 i, després d'un mes,

ja s'havien registrat 30.000 visites a la web (<http://diferenciate.org>), s'havien aconseguit més de 1.000 amigues a Facebook i 700 seguidores a Twitter. A hores d'ara, hi ha més de 200 blocs adherits i 30 organitzacions que donen suport al projecte. Per aquest any, estan perfilant diferents accions presencials i a Internet per donar continuïtat a la iniciativa i demanen la participació de tothom qui se senti afí als plantejaments inicials.

MÉS INFORMACIÓ

<<http://diferenciate.org>>

‘Gewalt’

FOTOGRAFIA: Andreu Jerez

Hannah Arendt va afirmar que el poder i la violència són oposats, que el poder no es basa en l'ús de la violència, sinó en la legitimitat. D'aquesta manera, quan el poder ha de menester la violència, perd tota la legitimitat que pugui tenir. Si el poder és una força psicològica i moral i la capacitat jurídica legítima que fa que el poble vulgui obeir, la violència imposa l'obediència per mitjà de la coerció física.

La violència es manifesta mitjançant l'ús de la força, que pot ser directa o indirecta. Per Johan Galtung, existeix una violència visible, que és directa, i una violència invisible, que és cultural i estructural. La violència directa, visible en el comportament i les seves conseqüències, pot ser causada, també, per la violència cultural i estructural. La violència cultural es manifesta en una societat en què hi ha uns trets culturals que exalten valors de la cultura de la violència. La violència estructural és la que es produeix quan, en una societat, hi ha una estructura repressiva i/o explotadora contra una comunitat determinada. Ergo, com va argumentar Slavoj Žižek, la percepció subjectiva que tenim de la violència en les seves manifestacions aïllades ens impedeix veure la violència invisible, una violència inherent i objectiva al sistema mateix: la violència sistèmica.

Seguint la lògica de Hobbes, Walter Benjamin va afirmar l'existència d'un acte fundacional violent com a condició de l'Estat: la concessió de l'ús exclusiu del monopoli de la violència al poder. Tant en democràcia com en qualsevol altre règim polític, la violència, la violència sistemàtica, s'ha imposat al poder. La violència s'ha manifestat sempre verticalment i s'ha aplicat sempre de dalt a baix. Així, la violència, seguint la lògica benjaminiana i zizekiana, és poder. Un poder que s'estructura al voltant de l'ordre socioeconòmic del capitalisme. Un poder que té com a finalitat garantir l'estabilitat i l'ordre per perpetuar-se, violentament, i lucrar-se. Els que usen la violència pot ser que aconseguixin imposar-se temporalment, però el seu comandament i la seva gestió sempre s'afebleix quan la violència disminueix. Žižek observa que rarament la violència crea poder i, quan un govern recorre a la violència, significa que sent l'amenaça que el seu poder s'està afeblint. La mà invisible del mercat mai no funcionarà sense un puny (in)visible, va afirmar Thomas L. Friedman.

Del 6 al 8 de juny de 2007, a Heiligendamm, un indret de balnearis del mar Bàltic, prop de Rostock, durant la cimera del G-8, el poder es manifesta, de nou, com a violència. *Ad hoc*, en llengua alemanya hi ha una paraula comuna per designar poder i violència: *Gewalt*.

Roger Suso

, observatori dels mitjans

observatorimitjans@setmanaridirecta.info

MASS MEDIA

Més de 100 mecenes permeten fer realitat la publicació de 'Els silencis mediàtics de 2011'

L'Anuari de Mèdia.cat ha apostat per la plataforma Verkami per finançar un projecte que, l'any passat, va destapar casos com el d'Urdangarin o el dels CIE

Tot i que el grup comptava amb 40 dies per aconseguir el finançament necessari pel projecte, 3.200 euros, amb un sol dia en van tenir prou i, gràcies a la col·laboració de 110 mecenes, l'anuari es podrà fer realitat. El propòsit del grup impulsor és fer un treball de periodisme d'investigació amb l'objectiu de tornar a treure a la llum els temes més amagats pels mitjans de comunicació dels Països Catalans durant aquest darrer any. Aquest cop, el Grup de Periodistes Ramon Barnils ha volgut apostar pel micromecenatge per finançar el projecte. Bàsicament, es va tractar d'impulsar una campanya perquè tothom qui ho desitgés pogués fer una aportació econòmica, a través de la plataforma digital Verkami, a canvi de diferents compensacions. En funció de la quantitat aportada, es podran obtenir exemplars en paper

de l'Anuari 2011, o bé es tindrà dret de participar a les activitats del Grup Barnils o a diverses sessions del màster de la UAB titulat *La Co-*

municació dels Conflictos Internacionals Armats i dels Socials, també col·laborador del projecte. El periodista Roger Palà, coordinador

del treball juntament amb Sergi Picazo, destaca: "No només es tracta de l'Anuari, sinó que estem experimentant noves vies que permetin finançar el periodisme d'investigació, avui pràcticament eliminat dels grans mitjans, precisament amb l'excusa que és massa car per fer-lo rendible econòmicament". De fet, Palà explica que, amb formes de finançament com aquesta "els ciutadans es poden assegurar que certs draps bruts surten a la llum".

Objectiu: ampliar el ressò i la qualitat

Els coordinadors de l'anuari pretenen presentar, el mes de maig, un recull de dotze reportatges que generin més ressò i impacte i que augmentin en qualitat respecte a l'edició passada. El repte no és gens fàcil, tenint en compte que el de l'any passat va generar més de 7.500 descàrregues i va exhaurir

l'edició en paper. Números a part, l'actualitat també ha refermat l'èxit del primer anuari, ja que, llavors, es van tractar qüestions com la situació als centres d'internament d'estrangers (CIE), la implicació d'Iñaki Urdangarin en el cas *Palma Arena*, el drama viscut per desenes de milers de famílies desallotjades de les seves cases o els enormes beneficis acumulats pels bancs que van ser rescatats amb diners públics.

Darrere de tot plegat, a banda de Palà i Picazo, hi ha dotze periodistes especialitzades, que comptaran amb el suport del Grup de Periodistes Ramon Barnils, la Fundació Escacc -editora de Mèdia.cat-, el Col·legi de Periodistes de Catalunya i el màster de la UAB La Comunicació dels Conflictos Internacionals Armats i dels Socials, dirigit pel professor Xavier Giró. MARC TORRAS

LIBERTAT D'EXPRESSIONÓ

Condemnen l'Estat espanyol a pagar 16.000 euros a un periodista d'Al-Jazira

El Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH) va condemnar l'Estat espanyol a indemnitzar el periodista de la televisió qatariana Al-Jazira Tay-sir Alony Kate amb 16.000 euros. Prèviament, l'any 2005, l'Audiència Nacional havia condemnat el periodista espanyol d'origen siríà

a set anys de presó per col·laboració amb banda armada. En aquell moment, es va sentenciar que Alony havia mantingut relació amb membres d'Al-Qaida residents a Granada i que havia enviat fons per a l'activitat de l'organització a l'Afganistan. Tot plegat, però, va succeir a causa d'una "idea pre-

concebuda". Això és el que va valorar recentment l'alta instància europea després de comprovar que s'havia estat investigant el periodista des de l'any 1994 i que la decisió judicial que el va fer ingressar en presó provisional en un primer moment "podia haver fet pensar al condemnat que exist-

ien, en opinió dels jutges de la secció responsable, indicis suficients per assegurar que havia comès un delicte". De fet, un dels membres del tribunal era l'encarregat d'impulsar i donar suport al seu ingrés a presó, factor que va fer sospitar "raonablement" que hi havia una idea prefixada

de la seva culpabilitat. D'altra banda, però, no es van considerar les denúncies per les escoltes telefòniques. Per la seva part, Alony defensa que va ser condemnat per fets no assenyalats, com seria l'entrevista feta a Bin Laden setmanes després dels atemptats de l'11 de setembre. MT

FREQUENCIES LLIBRES

Ràdio Bronka 104.5FM (també 96.6FM de 00h. a 14h.) Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org | Ràdio Línea IV (només web) Barcelona www.radiolinea4.net | Ràdio Pica 96.6FM Barcelona www.radiopica.net | Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona) www.radiorsk.info | Ràdio Trama 91.41FM Sabadell www.radiotrama.net | Ràdio Kaos 90.1FM Terrassa www.canangladajove.terrassa.net | Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa www.postscriptumradio.org | Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà www.radiopinsania.wordpress.com | Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | Ràdio Klara 104.4FM València www.radioklara.org | Ràdio Malva 105FM València www.radiomalva.wordpress.com | Radio Aktiva 107.6FM Alcoi www.radioaktivafm.blogspot.com | Radio Mistelera 100.8FM Dènia - La Xara www.lamistelera.org

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | Sants TV <http://sants.tv> Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al CANAL 37 DE LA TDT. Resintonitza la teva teva per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

DILLUNS: 22h. L'Entrevista
DIMARTS: 22h. Docu...mental&Gènere
DIMECRES: 21:30h. Programa d'Horitzo TV

DIJOUS: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
DIVENDRES: 21h. Programa de l'aigua

DISSABTE: 21h. La Xerrada
DIUMENGE: 23h. Zientzia i Zpirtu.

COPA MENS-TRUAL... L'ALTERNATIVA ALS TAMPONS.
Laciutatinvisible
www.laciutatinvisible.org
Rico 35 euros - 08014 BCN - 93 298 99 47

disco 100

Cooperatives de Treball de Catalunya
Som a Sants, al servei de les cooperatives
c. Premià, 15, 1a planta 93 318 81 62
www.cooperativestraball.coop

productes de la terra
El portal de venda de productes dels PPCC
www.productesdelaterra.cat

COL·LECTIU RONDA
assessorament JURÍDIC a PERSONES i entitats d'economia SOCIAL
www.ronda.coop

, roda el món

internacional@setmanaridirecta.info

ROMANIA · S'AIXEQUEN CONTRA UNA REFORMA QUE VOLIA PRIVATITZAR LA SANITAT PÚBLICA I ACONSEGUEIXEN ATURAR-LA

El nou moviment romanès, l'espurna de les indignades s'escampa

Oriol Fuster i Cabrera
Bucarest

L'ample bulevard Nicolae Bălcescu separa els dos costats de la plaça Universitat de Bucarest, la capital de Romania. A una banda, hi trobem el Teatrul National, l'emblemàtic Hotel Intercontinental -clàssic punt de trobada per al jovent- i el monument a l'anticomunisme que, des dels anys 90, presidix la plaça més important de la ciutat. A l'altra, havent creuat el carrer, trobem les facultats de Lletres, Matemàtiques i Història de la Universitatea din Bucuresti. Des de fa quasi dos setmanes, però, la plaça també acull les manifestants que reclamen la dimissió del president del govern romanès, Traian Basescu, membre del Partidul Democrat-Liberal (PDL). Els crims de "Jos Basescu" (Avall Basescu) són especialment nombrosos cap al tard, quan acaba la jornada laboral, però hi són presents durant tot el dia i, des del 15 de gener, formen part de la banda sonora del centre de Bucarest.

Les protestes s'han estès ràpidament a una seixantena de ciutats

Els orígens de les protestes, els trobem en la reforma sanitària engegada pel govern, criticada des de l'oposició, però també des del propi aparell de l'Estat. El subsecretari del govern Raed Arafat -molt popular pel fet de ser el principal impulsor del servei mèdic d'intervenció d'urgència romanès- s'hi ha oposat públicament perquè la considera fortament privatitzadora i, per això, ha estat obligat a dimitir pel govern. Arran de la seva dimissió, l'opinió pública romanesa, ja prou escalfada per una dinàmica contínua de retallades, *plans d'austeritat* i la recent -i polèmica- reforma laboral, ha sortit al carrer.

Les protestes, iniciades a Târgu Mures (al nord del país), s'han escampat ràpidament a una seixantena de ciutats i, a la capital, és on han pres més força i importància. Malgrat l'espontaneïtat de la mobilització, el nombre de persones que hi han participat no és gens menyspreable. Una prova de la seua importància és el fet que, el

El centre de Bucarest va acollir, el 15 de gener, una manifestació antigovernamental que va ser massiva

tercer dia de protestes, el govern va anunciar la retirada de la reforma i va dir que estudiaria alternatives. Això, però, no ha fet aturar les mobilitzacions.

'Ghiveci' de persones, 'ghiveci' de reivindicacions

El *ghiveci* és un plat casolà romanès que naix, simplificant, de la mescla de tots els ingredients que es tinguen a mà i al celler, molt paregut a la nostra olla barrejada. Una barreja semblant és la que trobarem si peguem una ullada a les participants de les protestes antigovernamentals d'estos darrers dies. Així, com en tants altres moviments amplis més o menys espontanis -la referència inevitable és el moviment 15-M i els *occupy* derivats-, l'heterogeneïtat de les persones que hi participen és una de les seues principals característiques. Hi trobem des de ciutadanes que, senzillament, estan enfadades per la situació del país, fins a activistes pertanyents a tota mena de moviments socials i polítics. A les concentracions, hi podem trobar missatges crítics amb les expressions del poder i l'autori-

tat com l'Església, el govern o la banca. Les pancartes de la plataforma Salvati Rosia Montana -un col·lectiu nascut per evitar que el paratge natural es convertís en una explotació minera- compartixen espai amb col·lectius llibertaris com el de la Biblioteca Alternativa, associacions feministes, partidàries de la legalització de la marihuana (el consum de la qual, actualment, és castigat durament) o les *indignades* d'Occupy Romània; però també amb els grups monàrquics que advoquen pel retorn al poder de Mihai I, exiliat durant l'època comunista, o amb el grup d'ultradreta Noua Dreapta. Estos últims van protagonitzar alguns moments de tensió, la tarda del dissabte 21 de gener, després que algunes de les persones concentrades els increparen en treure les pancartes i el material corporatiu.

No tot són flors i violes

Són molts els agents socials que plantegen la necessitat de donar una perspectiva crítica del fenomen. El fet que esta situació excepcional s'hage donat el mateix any que hi ha previstes eleccions, o que

les demandes s'hagen centrat tant en la figura de Basescu -en lloc d'exigir un canvi més profund- fa que moltes de les mirades sobre el moviment siguen escèptiques.

La policia (Jandarmeria) ha exercit la brutalitat contra les manifestants

Figures de l'oposició parlamentària com el Partidul Nacional Liberal, a més, han aprofitat clarament la situació per exigir eleccions anticipades i convocar actes i manifestacions, que han rebut un suport important. Hi ha veus, també, que apunten que els avalots entre la Jandarmeria Romàna i alguns grups de manifestants que hi va haver els primers dies estarien instigats des d'esta mateixa oposició parlamentària. L'objectiu seria tensar la corda de l'opinió pública i perjudicar encara més la imatge del govern actual.

Conseqüències, més enllà del color del govern?

Tot i que, oficialment, ja fa 22 anys del canvi, en l'imaginari i el dia a dia romanès, encara pesa molt la llosa del règim de Ceausescu. El fet que bona part de l'empresariat i la classe política que avui dia remenen les cireres -com el mateix president Basescu- haguessen començat la seua carrera abans de l'any 1989 n'és una bona mostra. Ho demostren, també, la brutalitat exercida contra les manifestants per la Jandarmeria, o declaracions com les de Iulian Urban, senador del PDL, que ha afirmat que les manifestants són "cucs que es mereixen el seu destí". Demostracions col·lectives de força com la que ha mostrat el poble romanès en aconseguir la retirada de la reforma de sanitat són, per tant, passos importants de cara a una evolució en la cultura política del país on mor el Danubi, més enllà de com evolucione el cas concret.

Una dita romanesa diu: *Orice minune tine trei zile* (Tot el que és bo dura, com a molt, tres dies). De moment, estes revoltes ja en porten uns quants més.

CRISTINA MARCI

, roda el món

ÀFRICA • LA DESAPARICIÓ DELS GRANS MAMÍFERS ACCELELA LA DESTRUCCIÓ DEL MEDI

L'extinció dels elefant selvàtics o la mort lenta d'un continent espoliat

Es calcula que el planeta perd 4,9 milions d'hectàrees de bosc cada any

Àlex Romaguera
Barcelona

Una mitjana de 100 elefants són assassinats cada dia en algun bosc de la selva africana. Això situa aquests mamífers a un pas de l'extinció, com va succeir amb els mítics mamuts, ja que, només amb dues dècades, el nombre d'exemplars ha disminuït una tercera part i ha passat dels 1,3 milions a prop de 400.000. D'aquestes dades, en dona fe l'últim estudi de l'organització conservacionista Traffic, una associació amb seu a Cambridge (Anglaterra) que analitza l'impacte de les polítiques extractores que practiquen les potències occidentals i asiàtiques sobre l'ecosistema africà. Una activitat que, sumada a la caça furtiva d'ullals per comercialitzar el vori a Europa i a l'Àsia, pot suposar la desaparició del mamífer més gran del planeta. Cal recordar que, amb el seu *modus vivendi*, l'elefant selvàtic contribueix a mantenir la biodiversitat del continent. D'aquí, que la seva extinció -les veus expertes pronostiquen un termini de deu anys- no sols representaria la pèrdua d'una icona per a la civilització, sinó també -i

sobretot- d'una espècie clau per a la reproducció de nombroses espècies vegetals i animals.

Un ésser únic

"No sols els elefants necessiten de la selva, sinó que la selva també els requereix. Es tracta d'una espècie que devora centenars de fruites i, després, a través de la deposició, distribueix milers de llavors per tot el territori. Si tenim en compte que defiquen unes disset vegades al dia, podrem adonar-nos del gran perjudici que pot tenir la seva extinció", opina Stephen Blake. Per aquest biòleg, director de l'Institut Max Planck d'Alemanya, "quan s'alimenten, els elefants fabriquen llavors que acaben formant nous hàbitats, dels quals viuran tota una gama d'animals, de plantes i de fongs". Per tant, si eliminem els elefants, "la diversitat de la selva estarà condemnada a reduir-se o a desaparèixer per sempre més", afegeix l'expert.

Blake també adverteix que, sense l'elefant, perdriem un ésser únic, la intel·ligència del qual no té parangó entre els grans mamífers, ja que li permet autoreconèixer-se, organitzar-se per cooperar en grup, mostrar sentiments i altres espec-

La pobresa provocada per la manca de recursos i la corrupció ha obligat moltes famílies a viure del comerç d'ivori

tes que han ajudat la ciència a conèixer l'evolució animal. Sense oblidar, tampoc, la seva contribució al progrés de les comunitats. "El desenvolupament econòmic i social de moltes poblacions està lligat íntimament a aquests mamífers, fins al punt que han ajudat a salvar aborígens i a protegir la vida humana en determinades zones de l'Àfrica i de l'Àsia".

La pèrdua del mamífer pot posar en perill la reproducció d'altres espècies animals i vegetals

Ni el seu valor antropològic ni regulador, però, han fet que s'actui per conservar aquesta espècie tan necessària per salvaguardar el medi i les comunitats. Ben al contrari. Les activitats extractives de les potències asiàtiques i occidentals a la selva africana estan provocant la seva extinció a marxes forçades. En primer lloc, a causa de la tala massiva d'arbres mitjançant la qual les

empreses mineres s'obren camí enmig de les reserves naturals, com a la conca del Congo, fet que provoca la segregació dels elefants en petits grups. "La desforestació els ha aïllat a llocs reduïts, on els és difícil adaptar-se i on no poden afavorir la propagació de nous hàbitats", explica Stephen Blake. Pel representant de l'Institut Max Planck, el canvi climàtic que generen les activitats extractores a la selva ha estat letal pels elefants i per moltes espècies que viuen de les llavors que disseminen. Traffic calcula que l'impacte de les multinacionals xineses que hi extreuen carbó i petroli està deixant àrees de vegetació molt grans sense el gran mamífer.

L'estocada asiàtica

El segon motiu de la seva extinció és la caça furtiva, amb la qual fan negoci els anomenats *estats emergents* de l'Àsia, que alimenten la seva competitiva indústria posant en risc els equilibris planetaris i les formes de vida diferents de la humana. La Xina i l'Índia són les principals compradores d'ivori d'elefant a les nacions africanes, de Botswana, Tanzània, Namíbia, Sud-àfrica, el Congo o Zimbabwe, on la població

més depauperada pel clima i la pobresa que provoquen les perforacions i la corrupció política s'ha llançat a la seva caça com a únic mitjà per sobreviure.

A través d'un comunicat recent, Traffic ha revelat que, durant el 2011, es van requisar 23 tones d'ivori, l'equivalent a 2.500 elefants morts, una quantitat que no s'havia assolit des de 1989, l'any que es va prohibir el tràfic d'aquest material arreu de l'Àfrica central i del sud. "A més d'acabar amb poblacions senceres d'elefants, aquesta avidesa demostra la carrera depredadora amb què les multinacionals i les potències posen en perill la sostenibilitat del planeta", afirma l'entitat.

D'aquesta manera, els elefants selvàtics han esdevingut el termòmetre per conèixer la situació en què es troba l'Àfrica i, per extensió, el tipus de colonització que perpetren els països occidentals i asiàtics arreu del planeta. Darrere la seva extinció, no hi trobem altra cosa que la codícia de les multinacionals i de les potències que, amb l'ànim de mantenir un model de consum desafortat, hi penetren i s'enduen per davant els éssers que garanteixen la vida del continent.

BOLÍVIA · EL GOVERN CONTINUA EXPLOTANT RECURSOS NATURALS NO RENOVABLES I AIXÒ CREA TENSIONS AMB ELS SECTORS RURALS

Evo Morales: "O mor el capitalisme o mor la Mare Terra!"

Jordi de Miguel Capell
La Paz (Bolívia)

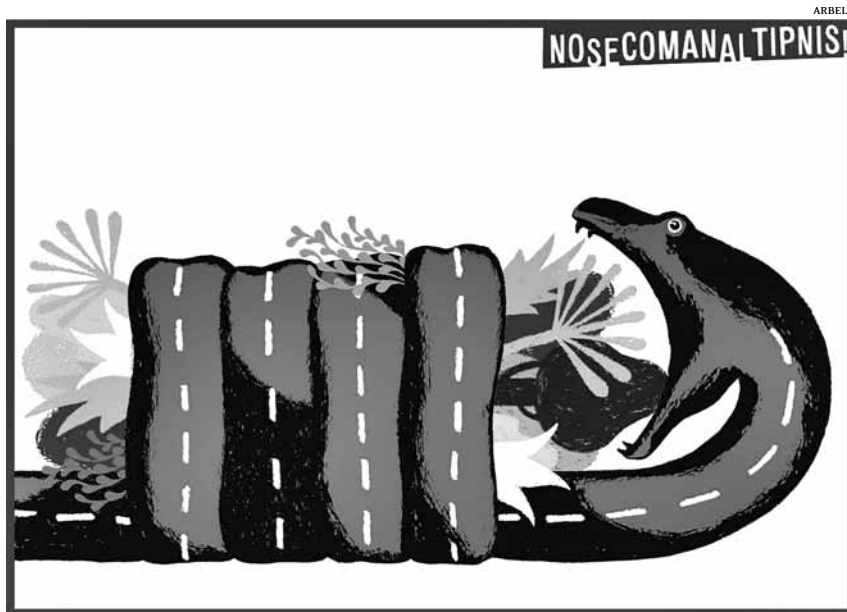
"O mor el capitalisme o mor la Mare Terra!". La veu d'Evo Morales s'enlairava com un timbre davant l'auditori que, a finals d'abril de 2010, l'escoltava amb delit durant la I Cimera Mundial dels Pobles sobre el canvi climàtic celebrada a la ciutat boliviana de Tiquipaya. La consigna del president de Bolívia mirava de resumir una idea força del seu govern: els processos d'industrialització capitalistes duen, inexorablement, a la sobreexplotació dels recursos naturals i a la deprecació del medi ambient. L'observació atenta de la radiografia macroeconòmica del país andí, els

La discussió sobre la carretera del TIPNIS deixa en un segon pla altres projectes controvertits

projectes infraestructurals i energètics en marxa i els darrers conflictes territorials amb amplis sectors rurals poden fer pensar, però, que, a la pràctica, el govern bolivià és més a prop de la segona opció presentada per Morales que no pas de la primera.

Carretera sí, carretera no

A primer cop d'ull, el conflicte que representa millor aquesta deriva és la discussió per la construcció de la carretera que uniria les poblacions de Villa Tunari i San Ignacio de Moxos travessant el Territori Indígena Parque Nacional Isiboro Sécure (TIPNIS). El 24 d'octubre de 2011, després de la marxa més gran que s'hagi convocat a Bolívia des de les mobilitzacions que van desembocar en la fugida de l'expresident Gonzalo Sánchez Lozada Goni, el gabinet d'Evo Morales es va veure obligat a rectificar i a pro-

Cartell contrari a la construcció de la carretera del TIPNIS

mulgar una llei curta que frenés el projecte. Poc temps després, una altra marxa, animada pel mateix govern segons els sectors que s'oposen a la carretera, va sortir rumb a la ciutat de La Paz per exigir la construcció de la via, en benefici del desenvolupament de la zona. El govern bolivià assegura que estudia altres traçats, però les resolucions fermes no arriben i la corda es continua tensant.

L'ombra darrere el TIPNIS

La tensió generada per les diverses marxes a favor i en contra de la carretera del TIPNIS està deixant en un segon pla, de fet, l'execució d'altres projectes infraestructurals i energètics controvertits. La majoria d'ells formen part de la Iniciativa per a la Integració de Sud-Amèrica (IIRSA), un conjunt d'obres de transport, energia i telecomunicacions que dotze països del subcontinent (l'Argentina, Xile, l'Uruguai, Bolívia, el Perú, el Brasil, l'Equador, Surinam, la Guyana, el Paraguai, Colòmbia i Veneçuela) van acordar tirar endavant l'any 2000 per afavo-

rir la integració comercial. L'acord es va signar quan Evo Morales encara no havia arribat al poder, però, tot i que en un principi va advertir que calia revisar-ne les condicions, tot sembla indicar que els plans seguiran endavant. Per la seva posició geoestratègica i la seva riquesa en recursos naturals, Bolívia és clau en l'IIRSA: sis dels seus deu eixos principals travessen territori bolivià.

Mare Terra o pobresa?

Com més explota la riquesa de la seva terra, més recursos obté Bolívia per aplicar polítiques socials, urgents en un dels països més empobrits de l'Amèrica Llatina. En un informe presentat a principis d'any per l'Institut Bolivià de Comerç Exterior (IBCE), s'assenyala que el 82% de les exportacions del país es concentren en gas i minerals (plata, zinc i plom), és a dir, recursos extractius i no renovables sense valor agregat. El volum d'exportacions s'ha reduït en aquest darrer exercici, però l'augment del preu internacional d'aquestes matèries

ha fet incrementar els ingressos i ha dinamitzat una economia boliviana que ha crescut un 5% al llarg de 2011. Segons el ministre d'Economia, Luís Arce, aquest darrer impuls ve donat, sobretot, per un increment de la demanda interna, però, tal com afirmava l'expresident del Banc Central de Bolívia, Armando Méndez Morales, en una columna al diari *Página Siete*, la satisfacció d'aquesta demanda interna no serà possible, en una economia poc diversificada com la boliviana, sense un increment de les importacions. És a dir: o diversifica l'economia a curt termini (cosa difícil) o continua incrementant les exportacions per poder atendre la demanda interna a base d'importacions. Economia dependent i depredadora.

L'ombra del Brasil és allargada

Els angles de la cruïlla en què es troba el govern d'Evo Morales tampoc es poden entendre sense el paper que hi juga el Brasil. Proclamada sisena potència econòmica mundial, la nació veïna necessita

combustible per al seu motor i no en té prou amb el seu.

El 33% de les exportacions bolivianes se les enduu el Brasil (principalment gas natural), primer interessat en la construcció de la carretera del TIPNIS (a càrrec de l'empresa brasilera OAS) i en el fet que Bolívia continuï apostant per una economia extractiva que, a més, demanda importacions de productes que sí que es fabriquen al país carioca, amb una indústria més diversificada. En total, el 65% de les exportacions bolivianes el concentren a cinc països: el Brasil, amb un 33%; l'Argentina, amb un 11% (gas natural); els EUA, amb un 10% (minerals, petroli, manufactures), el Japó, amb un 6% (minerals), i el Perú, amb un 5% (productes no tradicionals). Els tres primers necessiten que el govern bolivià no es desviï del traçat de l'IIRSA.

A la recerca de legitimitat

Els darrers mesos, l'executiu d'Evo Morales ha impulsat encontres amb diferents sectors del país per establir les prioritats de l'agenda política dels propers anys.

Tant l'executiu com l'empresariat coincideixen: cal més industrialització, cal més explotació dels recursos naturals

Perduts els suports de tres de les organitzacions més fortes del país (Central Obrera Boliviana, la Confederación de Pueblos Indígenas de Bolívia i el Consejo Nacional de Markas y Ayllus del Qollasuyu), necessita reforçar la unió dels sectors afins.

En el terreny econòmic, tant l'executiu com l'empresariat i els sectors propers a ell coincideixen: cal més industrialització, cal més mineria, cal més explotació dels recursos naturals. Mor el capitalisme o mor la Mare Terra?

... Els centres de poder capitalista, liderats per un sector financer que ha mantingut intacta la seva capacitat política, han pressionat amb èxit per exigir el seu rescat per part dels estats i, després, rellançar una contraofensiva al·lucinant i ambiciosa, que ha significat l'atac més important a l'història de l'estat del benestar contra els drets laborals i les pensions, la sanitat i l'escola públiques.

Observatorio Metropolitano

Els fraus de la crisi

Cinc maneres de no entendre res

ISBN 978-84-92559-38-1 | 104 pàgines | 5 euros

www.viruseditorial.net | www.viruslibreria.net | info@viruseditorial.net

editorial · distribuïdora · llibreria web

editorial
virus

, expressions

expressions@setmanaridirecta.info

“Montalbán va fer una crònica social dels estaments de la ciutat amb la novel·la negra”

El llibre sobre l'obra literària de Vázquez Montalbán explica la relació de l'escriptor amb Barcelona

“Barcelona és un bon lloc per viure-hi... si tens diners”. Aquesta era una frase que l'escriptor Manuel Vázquez Montalbán deia sovint. Aprofitant la celebració de BCNegra, la setmana de la novel·la negra a Barcelona, hem parlat amb l'escriptor, periodista i activista britànic-barceloní d'adopció- Michael Eade, que ens descobreix de la mà del seu nou llibre, *Con el muerto a cuestras. Vázquez Montalbán y Barcelona*, la relació de l'escriptor amb la ciutat de Barcelona, la seva trajectòria política i la seva passió per la novel·la negra.

Manel Ros
expressions@setmanaridirecta.info

Montalbán va tenir una relació molt especial amb Barcelona, però, sobretot, amb el barri del Raval. Ell es va criar al barri del Raval i, per tant, és el lloc dels seus records. Sempre parlava de dues coses del Raval: la pobresa extrema de la postguerra i, alhora, la solidaritat que va generar aquesta situació entre la gent. En aquells moments, la solidaritat va ser essencial per sobreviure. Ell sabia que el Raval havia de canviar, però lamentava que, amb el canvi, s'hagués perdut aquesta solidaritat. **Al llibre, parles molt de tres derrotes importants per a Montalbán: la postguerra, la transició i la Barcelona dels Jocs Olímpics de l'any 1992.** Sobre la postguerra, en parla especialment -crec jo- a la seva millor novel·la, *El pianista*. Hi explica la història d'un vell poumista i la seva ètica compromesa després de la transició. Els estudiants de la novel·la havien estat militants durant la dictadura, però, després, amb la transició, van prendre posicions més còmodes. Vázquez Montalbán sempre és molt contradictori i, quan parles d'ell, és difícil definir exactament què pensava. Però, després de la transició, hi havia un desencís molt fort entre

Michael Eade parla sobre l'escriptor barceloní i el barri del Raval

la gent del PSUC. Pel que fa a Barcelona, ell veia un Ajuntament socialista que havia pujat al poder el 1979 i que havia deixat molt clar que pretenia modernitzar la ciutat, però fent-ho d'una manera capitalista: atraure negocis, turistes, euroconvencions, etc. Montalbán, que era un analista excel·lent, entenia tot aquest procés i, durant els anys 80, mitjançant articles, novel·les i conferències, va criticar molt la direcció i la política de l'Ajuntament socialista. I això va esclatar amb les olimpíades. És cert que Barcelona estava en declivi -ja que Franco l'havia abandonada- i

que s'havia de fer alguna cosa, però hi havia la possibilitat de fer una ciutat verda, de seguir les recomanacions de la Federació d'Associacions de Veïns... tot i que no es van tenir en compte. Així doncs, amb les olimpíades, la ciutat de Barcelona es va orientar cap als negocis i el turisme. La paradoxa de Vázquez Montalbán és que, com a vell afiliat del PSUC, quan el partit va sofrir el col·lapse, va optar per l'ala situada més a la dreta i es va unir a ICV i Rafael Ribó, que es va acabar aliant amb el PSC dins l'Ajuntament. El que és curiós de Montalbán és que era un eurocomunista d'ICV, però,

alhora, als seus escrits i novel·les, era molt crític amb el model Barcelona.

Com expliques aquestes contradiccions?

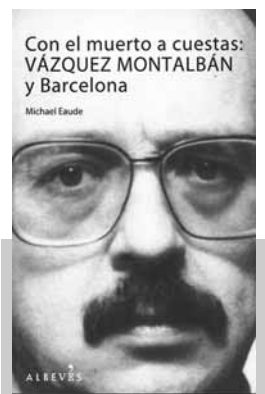
El seu problema era que era molt llest. Entenia que el canvi transformador només podia passar per una classe treballadora conscient i activa. Ell va deixar de creure que aquesta classe treballadora existís, com molta altra gent del PSUC. Era conscient que, si no existia, era impossible avançar cap al socialisme i crec que, per lleialtat, per no voler tirar la tovallola, per amistats personals, es va quedar amb Ribó i ICV.

Durant un temps, Montalbán va ser mal vist pel fet d'escriure novel·la negra, però sembla que, per ell, era una manera d'explicar com funcionava la societat.

Montalbán era un gran expert en els mitjans d'informació de masses. El seu primer llibre, que va escriure a la presó de Lleida quan tenia 23 anys, va ser *Informe sobre la informació*, on parla i intenta entendre com la classe dominant exerceix el control sobre la població, en part, mitjançant els grans mitjans de comunicació. Ell entenia que estava molt bé escriure novel·les experimentals o poesia,

“Crec que va començar a escriure novel·la negra perquè volia arribar a més gent”

però això no ajudava molt a canviar el món. Ell també volia escriure coses més populars per arribar al màxim nombre de gent possible. Crec que va començar a escriure novel·la negra perquè volia arribar a més gent. La sèrie de Carvalho, que són divuit novel·les i diversos contes, obeeix a aquesta idea: va explicant el que està passant a Barcelona en aquell moment. Un altre

Con el muerto a cuestras.
Vázquez Montalbán y Barcelona

Michael Eade.
Al revés Editorial.
208 pàgines.

Dissabte 4 de febrer, 13h:
presentació de llibre a la
llibreria Negra y Criminal.
C. de la Sal, 5.
Barcelona.

avantatge de la novel·la negra és que pots crear un personatge com el detectiu Carvalho, que pot accedir a qualsevol capa de la societat. A *Los mares del sur*, investiga la burgesia i, a la vegada, també té accés a les capes més baixes de la societat. Així doncs, la novel·la negra li permet fer un retrat molt complet de la societat, una crònica social dels diferents estaments del sistema. En el cas de Montalbán, per la seva motivació política, vol explicar que la gent que governa Barcelona és una colla de mafiosos i corruptes. A les seves novel·les, mai no deté els criminals perquè no confia en la policia, es limita a investigar i a fer l'informe. En aquest sentit, Carvalho és una persona que sent més empatia amb l'assassí que amb l'escòria que domina la ciutat a la Cambra de Comerç o altres estaments.

CINEMA

Un festival irrepetible que fa olor de nou

DocsBarcelona es posarà en marxa el dia 1 de febrer a diversos espais

El documental '¡Vivan las antipodas!' de Victor Kossakovsky es projecta al festival

Mireia Chavarria
expressions@setmanaridirecta.info

“Doc, doc, doc!”, pica la porta, impacient, el públic barceloní de cinema documental. I és que, encara no és aquí, però és a punt d'arribar. El DocsBarcelona obre les portes el dimecres 1 de febrer amb una programació ben llaminera. El festival, que comprèn tant seccions competitives com no competitives, es durà a terme principalment als cinemes Renoir Floridablanca, al CCCB i en algunes biblioteques de la ciutat. La iniciativa de la productora Paralel40, que celebra el seu quinzenès aniversari, té com a objectius donar a conèixer el gènere documental i servir de plataforma de difusió i intercanvi de projectes entre la gent creadora.

Descobrir tres personatges insòlits a través de la veu del locutor de ràdio Carlos La Menace a *Dimanche à Brazzaville*; penetrar en la personalitat d'un xinès immigrant a Europa per mitjà de la seva càmera a *Em dic Peng*, o fer una reflexió al voltant de l'ús de la força física per part de l'ésser humà al llarg de la història a *Home màquina*. Aquestes són algunes de les propostes que formen part de *Doc! Doc! Doc!*, una secció del festival que, realment, fa olor de nou. Enguany, DocsBarcelona vol brindar una oportunitat a les realitzadores més joves i apostar per un cinema fresc, innovador i creatiu, a més de premiar el risc formal i el treball de recerca documental, com es palesa a la secció oficial i a la secció *Finisterra*.

Però el compromís estètic no tanca les portes al compromís polític, ja que el festival també reserva un espai per a la denúncia a *DocsAffairs*. Així doncs, Michael Collins ens presentarà el que podria ser gairebé un *thriller* sobre el cas Larrañaga, encara obert, que va mobilitzar la població filipina fins a aconseguir més de 200.000 signatures per l'alliberament de Paco Larrañaga, acusat de la violació i l'assassinat de dues germanes a l'illa de Cebu. Sota el títol *Give up tomorrow*, aquest documental compartirà espai amb propostes com *Rouge Parole*, una pel·lícula d'Elyes Baccar que fa un

Les realitzadores d'arreu del món podran presentar els seus projectes a finançadores i distribuïdores

retrat emotiu de la revolució tunisiana a través de les lluites, les esperances i les pors d'aquelles persones que la van protagonitzar. O també *Polvere. Il grande processo del amianto*, un film de Niccolò Bruna i Andrea Prandstraller que fa una crítica de l'ús de l'amiant, que va ser declarat cancerígen, traçant un viatge de Torí a Mumbai, que travessa la mina d'amiant més gran de l'Amèrica Llatina.

El DocsBarcelona, que ja gaudeix de prestigi internacional,

DocsBarcelona

Del 31 de gener al 5 de febrer.
Barcelona.
+ Info www.docsbarcelona.com.

també organitzarà un *Pitching Fòrum*, un punt de trobada on realitzadores d'arreu del món presentaran els seus projectes documentals a potencials finançadores i distribuïdores. I no només això, sinó que el festival també comptarà amb la participació de professionals del món del documental com Victor Kossakovsky, que durà a terme la classe magistral anual del festival. És així com es presenta el festival de documentals a la ciutat de Barcelona per oferir “moments únics i irrepetibles” captats per les realitzadores més agosarades. Kossakovsky, que es deleix per copsar la imprevisibilitat de la vida, sovint afirma que “el millor és quan un moment irrepetible de la vida ve de la mà d'una manera irrepetible de filmar-lo”.

CINEMA

Open 24h

(Zabriskie Films, 2011)
Director i guionista:
Carles Torras.
Durada: 70 minuts.

Les tristes vivències d'un vigilant nocturn en risc d'exclusió social són el punt de partida perquè Carles Torras sorprengui amb aquesta mostra de cinema social rarament expressionista, un notable exercici de possibilisme amb què pot posar a prova l'audiència i, alhora, contenir el risc d'excloure-la. El codirector de *Joves* explora paisatges de tedi i d'alienació, però la brevetat del film i la creació d'algunes atmosferes inquietants (que poden remetre als Lynch o

Cronenberg primerencs) faciliten que el pertorbador visionat no resulti necessàriament feixuc. En la mateixa línia de risc controlat, Torras submergeix el públic en la depressió del personatge mitjançant una imatge *lletgista* i mitjançant un *tempo* alentit que no arriba als extrems hipercontemplatius d'altres cineastes actuals. També fa avançar algunes situacions dramàtiques, a cop d'el·lipsi i de petit detall, per evidenciar que també vol narrar històries. IGNASI FRANCH

DVD

Clara Campoamor. La mujer olvidada

(Cameo, 2011)
Directora: Laura Mañá.
Guionistes: Yolanda García Serrano i Rafa Russo.
Durada: 90 minuts.

Vuitanta anys després dels fets, aquest telefilm recupera la figura de l'advocada i política Clara Campoamor, especialment la seva lluita pel sufragi femení. El relat és convencional, però efectiu, una reivindicació de la República que no idealitza una vida parlamentària on també hi ha curttermínisme i mesquins càlculs electorals. Potser per superar els aires acadèmics i impersonals del dispositiu estètic, Laura Mañá incrusta en el desenvolupa-

ment algunes escenes que busquen l'emoció a través d'efusions estilístiques que, dins d'un conjunt més aviat auster, poden semblar estridents; segurament, l'obra compleix millor els seus objectius quan es limita a il·lustrar amb respecte la història real per acostar-la a una audiència àmplia. El protagonisme de Campoamor és absolut, però també destaca la mirada positiva al socialista Manuel Cordero... i un retrat sorprenentment amable de Lerroux. I. F.

DVD

La conquista del espacio

(L'Atelier 13-Absolute Distribution, 1955). Director: Byron Haskin. Guionistes: James O'Hanlon, Philip Yordan, Barré Lyndon i George Worthing Yates. Durada: 81 minuts.

Aquesta nova obra del productor George Pal segueix de manera més laxa el camí marcat amb la iniciàtica *Con destino a la Luna*: oferir una visió rigorosa dels viatges espacials. Si el film precedent aspirava a ser un docudrama, aquí ens trobem una ensopida *sci-fi* amb acció, suspens i populisme (inclou un personatge còmic... i un número musical!). Però algunes excèntriques animen, probablement de manera involuntària, la funció.

Com un final d'*omertà* que deixa en mal lloc la disciplina militar, o un parlament que defensa la colonització de Mart fent apologia de l'imperialisme japonès i desvirtuant, així, un elogi amable (i, per una vegada, gens anticomunista) de la col·laboració multilateral. Poc a poc, les preocupacions religioses (és blasfem explorar el cosmos?) esdevenen el motor del suspens, però el debat es desactiva quan es deixa aquest discurs en mans d'un general amb impulsos homicides. I. F.

, expressions

CAMpanyes

“La cultura viu, però queda molta feina per fer”

Neix l'Associació de Joves de la Catalunya Nord per difondre la realitat d'aquest territori arreu

ASSOCIACIÓ JOVES CATALUNYA NORD

L'associació, amb els seus músics tradicionals, va participar al Correllengua de Perpinyà

Anna Pujol Reig
expressions@setmanaridirecta.info

Els Països Catalans alberguen una diversitat molt gran, fet que dóna una riquesa inusual a la cultura catalana. Precisament, a la Catalunya Nord, podem trobar un exemple clar d'aquesta heterogeneïtat fruit d'aquesta realitat: a la Universitat Catalana d'Estiu que se celebra cada any a la població de Prada de Conflent, l'estiu de 2010, un grup de nou joves va decidir de crear de manera “informal” l'Associació de Joves de la Catalunya Nord. L'actual president, Oriol Lluís-Gual, diu: “Cadascú de nosaltres tenia la seva pròpia concepció sobre la llengua catalana i el catalanisme, però hi havia una idea comuna: s'havia de fer quelcom per poder actuar tots junts per la cultura catalana”. Després d'haver d'esperar un temps per poder fer els tràmits legals pertinents, l'octubre de 2011, l'associació es va constituir a tots els efectes i va ubicar la seva seu a Perpinyà.

Actualment, ja s'han donat a conèixer entre diferents organitzacions i poblacions de la Catalunya Nord. Lluís-Gual afirma: “De moment, som una quinzena de

joves per formar part del projecte. Per la realitat del nostre territori, ja estem contents de ser tants, encara que el nombre sigui relatiu. Però, d'aquí uns mesos, esperem més joves, sobretot universitaris”. La creació del grup no ha rebut cap mena de suport de les administracions públiques, ni de l'Estat francès ni de la Generalitat, funcionen mitjançant l'autogestió, les cotitzacions de les persones que en són membres i les donacions. De moment, ja ha participat al Correllengua que es va celebrar a Perpinyà. El proper acte serà la calçotada popular que se celebrarà el mes de març. L'associació està treballant per muntar actes com corre-bars, concerts en català i, sobretot en l'àmbit universitari, debats, conferències, intercanvis i exposicions per crear lligams amb la resta dels Països Catalans. En aquest sentit, el seu president manifesta: “Pel que toca a la llengua, cal tenir clar que, aquí, el català no és idioma oficial. Alguns de nosaltres vam estudiar a l'escola Arrels i d'altres a les Bressola, però alguns de nosaltres no saben gens de català. Aquesta és la part interessant i complicada a la vegada, però la gent s'interessa per la llengua

encara que no la sàpiga; volem tenir persones de tots els horitzons que vinguin a compartir llurs experiències”. Per altra banda, l'associació remarca: “Nosaltres som les noves generacions que tindran el futur de la Catalunya Nord entre les mans. La nostra història fa que tinguem diferències amb la resta dels Països Catalans, tenim una cultura pròpia –sovint dita rossellonesa– i el que volem és que cada jove sigui conscient d'aquesta cultura per poder comprendre les altres diversitats culturals existents dins els Països Catalans i, també, permetre a aquesta altra gent conèixer la realitat del nostre àmbit. Tampoc no ens tanquem cap porta amb els occitans, amb qui tenim contactes, perquè encara que siguin *cosins*, formen part de la família”.

Grup del Facebook: JovesCat-Nord Venim del Nord i Joves de Catalunya Nord.
Per contactar via correu: jovescatnord@gmail.com.
Actualment s'està creant una pàgina web.

CINEMA

Cornellà s'omple de zombis i vampirs

Torna el Cicle de Cinema Terrorífic després de l'èxit de les darreres edicions

Anna Pujol Reig
expressions@setmanaridirecta.info

Segurament, George A. Romero (Nova York, 1940), considerat el creador indiscutible del prototip de zombi més popular, mai no hagués imaginat que les seves criatures generarien tantes i tantes històries. Els anys han passat, però les pel·lícules sobre morts vivents, classificades com a subgènere del terror i sovint anomenades de sèrie B, continuen despertant passions i interès per molta gent. De fet, moltes de les produccions d'aquest gènere s'han realitzat en l'àmbit del cinema independentment i amb pressupostos realment baixos en comparació amb altres films de terror. A part, Romero ja va dotar les seves pel·lícules d'una forta crítica a la societat contemporània, com es pot veure a la primera obra, *La noche de los muertos vivientes* (1968), gravada en blanc i negre i utilitzant pel·lícula de 35mm, que ha esdevingut una icona del gènere. Les característiques principals que s'atribueixen als morts que ressusciten són el canibalisme i la violència, elements que han esdevingut el leitmotiv d'aquest subgènere. Si sou amants dels zombis, teniu tot el mes de febrer per poder gaudir d'algunes perles d'aquest gènere i també de la Marató Zombie, que comptarà amb un total de vuit peces. Entre elles, trobem *Los niños no deben jugar con cosas muertas*, del director Bob Clark i que, quan es va estrenar, va ser traduïda com *La noche de los muertos vivientes 2* per estratègies de màrqueting; *Night of the Punks*, basada en la tendència del terror punk dels 80, o *Le Queloune*, una combinació de Pellassos i zombis interpretada per Dominique Pinon, actor fetitxe de Jean-Pierre Jeunet i que treballa en films tant dispars com *Le faux destin d'Amélie Poulain* o *Els crims d'Oxford* d'Alex de la Iglesia. A les properes sessions,

IV Cicle de Cinema Terrorífic de Cornellà

27 de gener: Marató Zombie des de les 21:30h.
Les projeccions són els diumenges 5,12,19 i 26 de febrer a les 21:30h.
Local de la CNT-AIT de Cornellà i comarca.
C. Florida, 40, baixos (Metro L5 Gavarra, Tram Cornellà Centre, Bus 67-68-N14-N15, Renfe Cornellà).
<http://www.cnt.es/cornella>
<http://www.cntcornella.com>
Telèfon/fax: 933755853.

es podran veure produccions molt interessants i estrambòtiques com la de Quentin Dupieux *Rubber*, el *neumàtic asesino*, on un pneumàtic, cansat que els humans el maltractin, decideix venjar-se per les carreteres de Califòrnia; això sí, enamorant-se de la guapa de torn. O també el fals documental belga *Vampirs*, que representa que segueix una família de vampirs i ens explica el seu dia a dia. El cicle és un esdeveniment fora de festivals o circuits comercials per veure i gaudir de films que han contribuït a engrandir aquest subgènere fabulós iniciat per Romero i del qual altres han pres el relleu. Precisament, quan els productors de la serie d'èxit *The walking dead* van demanar a Romero que dirigís un dels seus capítols, aquest va contestar: “Vaig dir que no perquè aquests zombis ja no em pertanyen, no són la meua idea”.

ecofestes
Solucions ecològiques per a les teves festes!!

93 837 15 48
www.ecofestes.com

. LECTURES PER ENTENDRE MILLOR LA CRISI

Amb aquest text, acabem les entregues d'aquesta secció introductòria sobre la crisi. Esperem que us hagi estat mínimament útil. A partir d'ara, la secció ja no tindrà una assiduitat setmanal, sinó en funció dels llibres que vagin sorgint.

De les rebaixes dels totxos

En aquesta última entrega de les diverses propostes divulgatives que hem ofert per intentar comprendre la crisi, (o l'estafa, si ho preferiu), volem presentar alguns materials que, des del ciberespai, han parlat de la societat del totxo, que és el cas de la de l'Estat espanyol.

Àlex Vila
expressions@setmanaridirecta.info

Una primera incursió a la xarxa ens descobreix la iniciativa de crear una biblioteca virtual (www.book-camping.cc) des d'on indexar o poder descarregar llibres que estiguin sota llicència Creative Commons, en general, llibres que van servir per portar la gent a omplir la madrilenya Puerta del Sol el 15 de maig. Desconeixem qui són les impulsores de book-camping, només ho utilitzem com a exemple. De les preguntes "Quin llibre t'emportaries a l'acampada?" i "Quines lectures t'han portat fins aquí?", en van resultar una llista de materials que van des dels clàssics de Chomsky fins a eines més actuals, com ara *Fin de ciclo*. *Financiarización, territorio y sociedad de propietarios en la onda larga del capitalismo hispano (1959-2010)*, d'Isidro López i Emmanuel Rodríguez (del col·lectiu Observatorio Metropolitano), un estudi del model particular del capitalisme hispà, editat per Traficantes de Sueños el 2010 i que es pot descarregar lliurement.

"La lluita serà senzillament descarnada..."

A *Fin de ciclo*, els autors ens expliquen el paper exercit pels sindicats majoritaris en la depressió dels salaris i la disciplinabilitat de la conflictivitat social (en aquest sentit, segons els autors, els pactes de la Moncloa van inaugurar l'autèntica transició); com les famílies han acabat essent part d'aquesta cultura patrimonial, molt per sobre de les opcions de lloguer d'habitatge majoritària a la UE, o el procés d'extensió de la financerització.

Resulta un text útil per qui vulgui una anàlisi recopilatòria del capitalisme hispà, que -pels autors- és el cas d'un fordisme industrial fallit que, a causa de les seves deficiències estructurals, s'aboca al miracle econòmic de la bombolla immobiliària. El llibre, en els seus pronòstics, no

Les obres analitzen l'impacte del model urbanístic a l'Estat espanyol

creu que, realment, l'economia espanyola estigui en condicions de competir en un canvi de model productiu *ecològic* o d'un capitalisme del coneixement, com -per exemple- proposa Vicenç Navarro (de qui vam parlar la setmana passada). Per tant, pels pròxims anys, els autors del text pronostiquen un estancament econòmic que portarà les elits a continuar amb el recurs de la desposseïció i la financerització: en resum, la fi de la il·lusió que hi pot haver alguna reforma des de d'alt i "la possibilitat d'un pacte positiu entre el capital i el cos social". Conclusió: "La situació serà senzillament descarnada i s'hauran d'afrontar les lluites que -vulguem-ho o no-, la nostra contrapart (el capital) està obligada a jugar". Per als autors, la defensa d'una forma de propietat comuna seria la manera d'invertir la constant violència capitalista sobre la societat.

Més textos sobre totxos al ciberespai
Posades a parlar de conflictes descarnats, si visitem la web de les plataformes d'afectades per la hipoteca i la crisi, en aquest cas, les de València, podem descarregar moltíssims més materials. I ho fem recollint un article de l'any 2010 de José Manuel Naredo publicat a la revista *sinpermiso*, una intervenció en un col·loqui sobre el cas espanyol, titulada *El modelo inmobiliario español y sus consecuencias* (març de 2010).

L'economista Naredo, que ha estudiat molt l'impacte social i ecològic del model urbanístic espanyol, ens és molt útil perquè, en una síntesi de només vint pàgines, explica històricament el principi de la *cultura del pelotazo* que, segons ell, pivota

sobre la refundació de les oligarquies a finals del franquisme, la falta de planificació urbanística herència del règim i l'enorme facilitat de crèdit. Si durant la primera bombolla immobiliària, quan l'Estat espanyol va ingressar a la UE, l'especulació era un negoci atractiu per als capitals estrangers, passada la crisi de 1992 i ja amb l'euro, les lleis facilitadores i els tipus d'interès baixos van contribuir a obtenir enormes plusvàlues, fins arribar a la situació delirant que, a l'Estat, entre 2002 i 2007, cada any es construïen més habitatges que a l'Estat francès i a Alemanya juntes (tot i que cadascun d'aquests països tenia el triple de població) i al fet que l'estoc d'habitatges actual sigui el més alt per habitant de tota la UE (si es repartissin, és clar...).

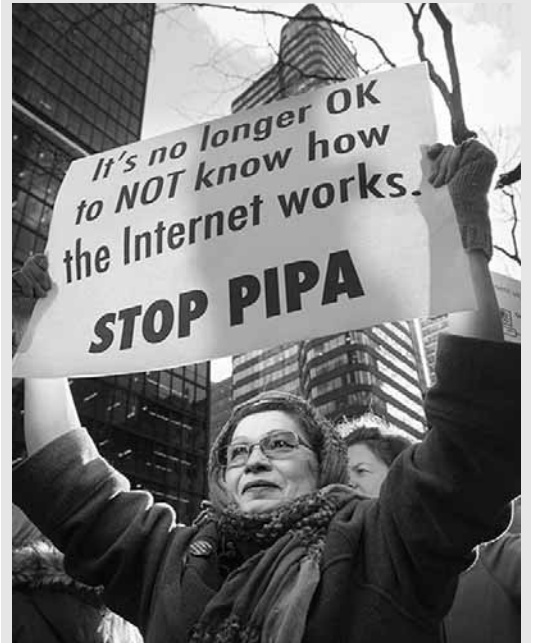
Malgrat la quantitat d'ajudes que reben els bancs per evitar que els preus es desplomïn i les trampes i el *tuneig* que fan amb els seus actius immobiliaris, s'entén perquè quan alguns bancs, com el Santander, van a la City londinenca a vendre unes cases que ara ja ningú no podrà comprar, els especuladors els exigeixen rebaixes del 70%.

. ZONA LLIURE

CODI REBEL

SOPA, PIPA i altres intents d'acabar amb Internet

Daniel Martí, membre de GNU/Linux.cat

Ja fa dècades que gaudim d'Internet, ja sigui com a eina de treball, d'oci o senzillament per mantenir contacte amb el món exterior. Durant la seva curta història, hem pogut comprovar que ha estat un mitjà de transmissió d'informació molt efectiu i, a grans trets, lliure. Però ja fa anys, també, que sembla que aquesta llibertat arriba a la seva fi. A nosaltres, la llei Síndic ens va agafar per sorpresa, tot i que, gràcies a les greus crítiques, no va tirar endavant. Però, avui dia, els EUA estan vivint una crisi similar però molt pitjor, que ens pot portar molts problemes si acaba malament.

Primer de tot, què volen dir, SOPA i PIPA? Stop Online Piracy Act i Protect Intellectual Property Act són dos projectes de llei presentats a la Cambra de Representants dels EUA que pretenen, de manera forçosa i poc assenyada, acabar amb la pirateria i la violació de drets d'autor.

A ull nu, no semblen lleis del tot malèvols. Ningú vol que es robi en aquest país, així com desitgem que els nostres artistes, escriptors i fotògrafs -entre altres- puguin cobrar per la seva feina ben feta. Aquest és, en un principi, l'argument d'aquest tipus de lleis, però la realitat no és tan senzilla.

Sembla ser que, per molts polítics conservadors americans i espanyols, l'única manera de combatre aquest tipus d'amenaques -com ells especifiquen- a la prosperitat del país és a manera de garrotada contra tot aquell que es trobi sota sospita de participar-hi. No només es tanca-rien de manera permanent aquells llocs web considerats il·legals, sinó que l'Estat també tindria el poder per tancar qualsevol pàgina que les enllacés. És bàsicament per aquesta raó que Viquipèdia, una de les fonts lliures d'informació més grans del món, hi està deliberadament en guerra; ells no es poden permetre aquest risc perquè no han comès cap delictes i, a més, representen una comunitat d'usuaris molt important al món.

Davant d'aquest atac directe a la lliure informació a escala mundial, hi ha hagut grans protestes per evitar que enormes multinacionals se'n facin propietàries. I és que són aquestes, les que se'n lucren de veritat -de la mateixa manera que, a la SGAE, són els inversors rics els que acaben enduent-se el munt de diners. Si deixem que el món segueixi aquest camí, estarem donant el control sobre la informació a gent que només ens veu com a capital, com a titelles d'un món on no ens podem sentir lliures ni a la xarxa sense fils.

+ Info www.gnulinux.cat

, agenda directa

BARCELONA

Dijous 26 de gener

Conferència: Economia per un planeta finit18h Ateneu Barcelonès
C. Canuda, 6. 2a planta. Sala Oriol Bohigas

A càrrec de Tim Jackson, professor de desenvolupament sostenible a la Universitat de Surrey, director de Resolve i autor del llibre *Prosperidad sin crecimiento. Economía para un planeta finito*.

El conferenciant ha començat a desenvolupar un model macroeconòmic que permeti una estabilització econòmica, una economia estable, sense creixement, que eviti tant el col·lapse financer com el col·lapse ecològic. Organitza: Icaria Editorial, Intermon Oxfam editorial, icta i UAB

Dijous 26 de gener

Xerrada: Revolucions àrabs. Visibilitat de les dones en els moviments socials19h Centre Cívic Pati Llimona
C. Regomir, 3, baixos.

A les recents revolucions del món àrab hem pogut veure -cosa que desmenteix molts tòpics- moltes dones, amb vel o sense, manifestant-se per els carrers de les ciutats àrabs per reivindicar la llibertat i el seu dret de jugar un paper protagonista en els processos de democratització dels seus països. A càrrec de Mònica Leiva, periodista independent i analista especialitzada en el món àrab i musulmà i Yolanda Aixelà Cabré, científica titular a la Institució Milà i Fontanals, on investiga en diferents programes interdisciplinaris. Ha fet treball de camp a Egipte, el Marroc, Guinea Equatorial i l'Estat espanyol. També és vicepresidenta de l'ONG, CEIBA. Organitza: Centre de Treball i Documentació (CTD)
Més informació: info@cetede.org

Divendres 27 de gener

Nit de ritmes africans21h Casinet d'Hostafrancs
C. Rector Triadó, 53.**Primeres jornades sobre el cooperativisme i l'economia solidària**

CASTELLÓ DE LA PLANA. Gener, febrer i març de 2012

Tot i que ja ens n'hem perdut dues, les que queden, les hem trobat molt interessants. És per això que us les presentem aquí. Desitgem que serveixin per aprofundir en el coneixement d'aquest model econòmic a tots i totes les activistes dels moviments socials.

Dissabte 28 de gener: 18:30h Taula Rodona: Projectes locals I, amb Cennuc, Cooperativa de Consum Ecològic, Espai Llibertari Miguel Quintana, Soc. Cooperativa d'ensenyament Alt Maestrat (IES d'Albocàsser) Dissabte 4 de febrer: 18:30h Xerrada: Coop57, una cooperativa de serveis que destina els recursos propis a donar préstecs a projectes d'economia social que promoguin l'ocupació, fomentin el cooperativisme, l'associacionisme i la solidaritat en general i promoguin la sostenibilitat sobre la base de principis ètics i solidaris. **Dilluns 6 de febrer:** 19h Taula rodona: Projectes locals II, a càrrec de Restaurant El Pou de Beca (Vall d'Alba), (Restaurant Kmo), La Nevera d'idees (Morella), Centre Social Terra (València), Escola infantil La Lluna (Castelló de la Plana), Universitat Lliure de Benimaclet (València). **Divendres 10 de febrer:** 19h Taller: Munta't la teva cooperativa I, a càrrec d'Iñaki Martín, professor de secundària, assessor i gestor del bloc de recursos Rock & Fol. **Divendres 17 de febrer:** 19h Taller: Munta't la teva cooperativa II, a càrrec d'Iñaki Martín. **Divendres 24 de febrer:** Xerrada: Som Energia i Cal Cases. **Dissabte 25 de febrer:** 18:30h Taula rodona: Diferents models sectorials de cooperatives, a càrrec de La Veloz (Saragossa), Arç Assegurances, Free Press. Comunicació i disseny gràfic, vinculats a Diagonal+Coop57-Madrid, Coop. de Vivendes d'El Prat de Llobregat. **Dissabte 24 de març:** 18:30h Taula rodona: Cooperatives integrals, amb la Cooperativa Integral Catalana, la Cooperativa Integral Castelló i la Cooperativa Integral Valenciana. **Dissabte 31 de març:** 18:30h Presentació del llibre *Les cooperatives obreres a Sants* i taller pràctic de cooperativisme, a càrrec de la gent de La Ciutat Invisible de Barcelona. Lloc: Casal Popular de Castelló. C. d'Amunt, 167.

Més info: www.casalpopularcs.org

La Faràndula torna de les vacances amb una nit dedicada als ritmes africans, amb l'actuació del grup de percussió i dansa senegalesès Ngueweul Djarama. En acabar, es podrà gaudir del dj Pedro Makonnen, que punxarà una selecció de temes d'afro-beat i afro-funk amb sons mestissos del món. Hi haurà servei de bar i pinxos. Organitza: Divendres Faràndula
Més informació: www.facebook.com/divendresfarandula

Dissabte 28 de gener
Per foguerons: FOC als enemics del català!
L'esquerra independentista, aquest any, organitzarà un seguit d'activitats de denúncia dels atacs contra el català del govern de Bauzá, així com dels responsables del PP i els enemics del català arreu dels Països Catalans. Xerrada de presentació del col·lectiu de joves de sa Pobla Pinyol Vermell
17h Casal de Joves de Gràcia

C. Gran, 190.

Cercavila pel català, amb l'acompanyament de música mallorquina tradicional i colles de cultura popular. Breu acte amb parlaments d'un activista pobler i d'un gracienc i, finalment, cremà dels enemics del català.

19h Plaça de la Revolució Barraca Poblara-Gracienc, on es vendrà espingada, coca tradicional de les festes de Sant Antoni i menjar i material de l'EI.

A la nit, a les places dels foguerons Organitza: Endavant (OSAN), AJG, CUP de Gràcia

Dilluns 30 de gener

Acte de celebració del DENIP 2012, Dia Escolar de la No-violència i la Pau

19h Jardins Gandhi
C. Llull amb Bac de Roda
Acte en commemoració del 64è aniversari de la mort de M. Gandhi: ofrena de lectura de frases sobre la no-violència i actualitat social, encesa de llànties i actuació del grup de música YOUKALIS Trio.
Organitza: Federació Catalana d'ONG per la Pau
Més informació: <http://www.federacioongpau.org>

LES BORGES BLANQUES

Divendres 27 de gener

Xerrada sobre la tortura les presons i la campanya presó = tortura

19h Bar Slavia
Passeig del Terrall, 14.
A càrrec de membres del grup de suport a presxs en lluita de Ponent Organitza: Suport a presxs en lluita de Ponent
Més informació: www.suportpresxs@yahoo.es

CALDES DE MONTBUI

Dijous 26 de gener

Concert amb Camila

20:30h El Centre, Ateneu Democràtic i Progressista

> CANVIAR · COMPARTIR · PROJECTAREnvia'ns el teu anunci, màxim 15 paraules, amb el teu correu o contacte a: intercanvis@setmanaridirecta.info

Xarxa d'intercanvi a través d'Internet: www.volstems.org

Projecte de cooperativa alimentària del Barcelonès necessita un congelador. Es prefereix l'intercanvi o la donació, però també s'hi poden posar diners. Contacte: Roger 663 463 204

Al Contrainfos de LaTele.cat necessitem alguna persona per fer de community manager. contrainfos@latele.cat

La DIRECTA busca gent que la reparteixi o que vingui a ensobrar els dimecres al matí. A canvi, t'endús la teva gratuïta. Més informació: distribucio@setmanaridirecta.info

Ateneu cerca pissarra, preferentment de retoladors, per impartir cursos diversos. La venim a buscar. Contacte: aresar-bos@gmail.com

El col·lectiu Reciclem-Reutilitzant ofereix espai gratuït a la seva web a totes les persones que vulguin anunciar les seves propostes d'intercanvi. Contacte: www.reutil.net

> EL TEMPS**DIJOUS 26**

El dia començarà amb ambient assolellat. A última hora un front fred farà créixer nuvolades a ponent i al Pirineu.

DIVENDRES 27

Serà un dia força núvol. Ruixats a estones, sobretot a les comarques del nord, prelitoral i costa. També al País Valencià.

DISSABTE 28

S'obriran clarianes de nord a sud i quedaran núvols a la costa. Cada cop farà més fred. El vent girarà a gregal i mestral.

DIUMENGE 29

Baixada brusca dels termòmetres. Glaçades i ruixats de neu que creuaran Catalunya de nord a sud.

DILLUNS 30

Les masses fredes de l'interior d'Europa es consolidaran a les latituds mediterrànies. Molt fred de dia i de nit.

DIMARTS 31

Caldrà esperar per veure si l'onada de fred és seca o porta precipitacions de neu a cotes baixes.

C. Corredossos de Baix, 1.
Artista reconeguda de Xile, nominada als premis Grammy (folk-rock xilè)
Organitza: Petit Indi i El Centre, Ateneu Democràtic i Progressista
Més informació:
www.myspace.com/camilamoreno i www.centredemocratic.cat

Divendres 27 de gener
Concert amb el grup The Mamzelles
20:30h El Centre, Ateneu Democràtic i Progressista
C. Corredossos de Baix, 1.
Finalistes del concurs Son9. Tres noies que, a partir de la seva particular proposta musical, han creat un univers on tot és possible. (Acúsmatca/Cançó popular melodramàtica)
Organitza: El Centre, Ateneu Democràtic i Progressista
Més informació:
www.myspace.com/themamzelles i www.centredemocratic.cat

FALSET

Dissabte 28 de gener
Projecció del documental: Comprar, llençar, comprar
19h Casal Popular Pere Joan Barceló
El documental sobre l'obsolescència programada revela els plans secrets del capitalisme per incitar al consum massiu.
Organitza: Assemblea de Joves del Priorat
Més informació:
jovespriorat@gmail.com

FRAGA

Dimecres 25 de gener
Xerrada-debat: La crisi té respostes
19:30h Saló d'Actes del Palau Montcada
Dins el marc de les Jornades Culturals i Llibertàries. A càrrec de Arcadi Oliveres, professor del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona i activista en defensa de la justícia social i la pau, president de l'organització Justícia i Pau i autor de diversos

Mostra-taller de cant improvisat dels Països Catalans

REUS, 28 de gener

Programa: 10:15h Conferència: *Paper i funció de la cançó improvisada al llarg de la història i el territori*, a càrrec de Josep Vicent Frechina, coordinador de la revista *Caramella*. 11h-12:45h Hora de cantar! Tallers d'iniciació (simultanis) Taller de jota, amb Artur Gaya; taller de corrandes, nyacres i garrotins, amb Ferriol Macip; taller d'instruments per acompanyar el cant improvisat, amb Carles Belda. 13h Mostra de glosa amb Felip Munar i Mateu Xuri (Balears). 16h Mostra de cant d'estil i albadès, amb el versador Josemi Sánchez i el cantador Apa (País Valencià). 17h-18:30h Hora de cantar! Taller d'improvisació de versos, a càrrec de Felip Munar i Mateu Xuri. Mostra dels diferents gèneres amb Artur Gaya, Ferriol Macip, Josemi Sánchez i Carles Belda. 19h Taula rodona: *El cant improvisat, avui*. Hi intervindran: Carles Belda, Artur Gaya, Josemi Sánchez, Titot, Xavier Ciurans, Mateu Xuri i Ferriol Macip. Modera: Salvador Palomar. 21:30h Cloenda de la jornada amb sopar popular i festiu, a càrrec del Casal Despertaferro. Lloc: La Palma. C. Ample, 75. Organitza: La Carrutxa i Caramella

Més info: <http://cantimprovisat.blogspot.com/>

llibres sobre economia, ens explicarà quina és la situació econòmica i social que estem vivint i aportarà idees sobre com podem fer front a la crisi i quines serien les polítiques que s'haurien de seguir per eixir-ne.
Organitzen: CNT Fraga i Centre d'Estudis Llibertaris José Alberola

LLEIDA

Divendres 27 de gener
Cinefòrum: Gener d'alienació
19:30h CSA La Maranya C. del Parc, 13.
Amb la projecció de la pel·lícula *The Cube*
Organitza: CSA La Maranya

MOLINS DE REI

Dissabte 28 de gener
Històries de Molins de Rei amb imatges i testimonis de l'època
18:30h Ateneu Mulei. C. Església, 10.
Amb pel·lícules de la Fira de la Candelera dels anys 60 i 70, cortesia de Miquel Pellicer. I després, taula rodona amb molinenques de diferents generacions sobre els canvis recents, records i opinions.
Organitza: Ateneu Mulei
Més informació: www.mulei.cat

SABADELL

Dimecres 25 de gener
Projecció del documental 'Janadesh. People's verdict'

19h Biblioteca Vapor Badia de Sabadell C. Tres Creus, 127-129.
Tot seguit, hi haurà un cinefòrum a càrrec d'Artur Domingo, llicenciat en Història Contemporània i professor d'ensenyament secundari.
Organitza: Lliga pels drets dels pobles i Quepo
Més informació:
www.dretsdelpobles.org

SANT CUGAT

Dissabte 28 de gener
Xerrada sobre el cas torre sivilla de Cardedeu i cafeta antirepressiva
19h Casal Popular la Guitzza
Dotze mesos de presó per alliberar un espai?
Organitza: CAJEI
Més informació: <http://www.torresivilla.blogspot.com/> i www.cajei.cat

Diumenge 29 de gener
Diada de la No-violència 2012
12h Plaça dels Quatre Cantons
Com cada any, la Universitat Internacional de la Pau retrà homenatge a una figura pacifista en commemoració a la mort de Gandhi. Enguany, la Diada de la No-violència de l'any 2012 anirà destinada al reconeixement de la figura de Hannah Arendt. Durant l'activitat, es farà una lectura dramatitzada, proposada per José Maria Perceval i protagonitzada per Maria Dolors Renau i Àlvar Roda.
Organitza: Unipau
Més informació: www.universitatdelapau.org/

TERRASSA

Dijous 26 de gener
La deu de les veus. Poesia: Josep Maria de Sagarra
20h Nova Jazz Cava
Passatge Tete Montoliu, 24.
Recital de poesia i música a càrrec de Feliu Formosa, Albert Novellón i Joan Alavedra.
Organitza: Mirall de Glaç - Amics de les Arts i Joventuts Musicals
Més informació: info@amicsdelesarts-ijmm.cat

Primer aniversari de Casus Bèlit de Sants

VILA DE SANTS, BARCELONA, 28 de gener

El primer torneig universal de Sants i rodalies: hi participaran Casus Bèlit, l'equip Gironí de Can Barraca, els Panarres i els Bèlit Nord.
10h Primera semifinal. 10:30h Segona semifinal. 13:30h Final de consolació. 14:30h Dinar al CIS Jaume Compte. 16:30h Gran final. I, a partir de les 20h, Gresca Belitarie a la Capella de Can Vies.
Organitza: Casus Bèlit

Més info: <http://totbelit.blogspot.com>

> MANIFESTACIONS · CONVOCATÒRIES

DIMECRES 25 DE GENER
Convocatòries pel dret a l'avortament arreu dels PPCC

Palma 19:30h
Plaça Joan Carles I
Barcelona 20:30h
Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
Granollers 20h
davant l'ajuntament
Terrassa 20:15h
davant l'ajuntament
Sant Cugat 20h
Plaça Lluís Millet
València 21h
davant la Clínica Acurario. C. Manuel Candela, 1.

Elx 20:30h
davant la Clínica Levante. Avinguda Llibertat, 86.
Alacant 21h
davant del centre Ginete. Avinguda General Marvà, 10.

DISSABTE 28 DE GENER
Barcelona
Trobada de sanitat
9h Centre Aurea
C. Sardanya, 261-263
Més info: <http://defensa-sanitatpublica.wordpress.com>

Manifestació: 'No a la dictadura financera. Aturem les retallades' Barcelona

17h Plaça de Catalunya
Convoca: Fòrum Social Català
Més info: <http://www.forumsocialcatala.cat>
Tarragona
17:30h. Estàtua dels despullats (Rambla Nova)
Convoquen: Plataforma Ciutadana en Defensa dels Drets Públics i Assemblea 15-M de Tarragona

LA INDIRECTA

. L'ENTREVISTA

Álex Ayala PERIODISTA

“La crònica és el gènere periodístic més polític i honest”

Buscant-se les garrofes a Bolívia des dels 22 anys, el periodista Álex Ayala (Vitòria, 1979) ha sabut obviar el discurs pessimista sobre la crisi del periodisme per fer camí amb històries humanes que aconseguen transcendir. A través de la plataforma de micro-mecenatge Verkami, ha aconseguit finançar el seu proper llibre: ‘Los mercaderes del Ché y otras crónicas a ras del suelo’. L'entrevistem en un bar ‘cool’ de La Paz.

Jordi de Miguel Capell
entrevista@setmanaridirecta.info

Què feies a Bolívia el 2001?
Vaig arribar-hi després de guanyar un concurs de periodisme d'investigació sobre l'Amèrica Llatina. El premi consistia a treballar sis mesos en un mitjà de comunicació local. Als 24 anys, vaig entrar a dirigir un suplement dominical. Després de treballar per un setmanari d'anàlisi política, em vaig llençar a crear una revista de periodisme narratiu on es donés cabuda a un altre tipus d'històries. **I això que el periodisme ha mort, diu alguna gent...**
Em sembla una fal·làcia fruit d'una posició molt acomodada i a l'europea. Les meves peces, gairebé no les venc a Espanya perquè les condicions són molt dolentes, però m'he buscat la vida i on més publico és al Perú, Colòmbia i l'Argentina. Sempre hi ha maneres de buscar altres opcions; sovint caiem en l'univers de la queixa. Cal canviar el xip. Estem en un moment de transició, però no és l'únic que ha patit el món del periodisme.

“Cal remoure el terra de les persones lectores amb històries properes”

Davant la crisi dels grans mitjans, potser hi ha el perill que les periodistes busquin solucions individuals en comptes de col·lectives...
La clau de l'èxit és que comencin a existir iniciatives més globals que aglutinin molta gent per fer un periodisme que pensi en les persones i no en els mateixos periodistes. Trobo a faltar aquest tipus d'iniciatives.

KARIM PATÓN

No les tenim, en part, per misèries personals?

Jo entenc que els periodistes vulguin potenciar la seva marca personal i digital, perquè òbviament han de menjar, però, sí, ens fa falta més consciència de gremi i que es comencin a fer coses conjuntes. Però jo sóc optimista.

Quin paper pot tenir la crònica en aquest moment del periodisme?

L'avantatge de la crònica respecte a la notícia és que té la capacitat de sorprendre i enganxar el lector amb personatges més mundans, històries locals amb les quals la gent es pot identificar. I, a més, tens la possibilitat d'interpretar les coses. Quan es parla del periodisme narratiu, de Nou Periodisme (que ja és vell), normalment, es diu que es va canviar la forma d'explicar perquè es van començar a utilitzar eines de la literatura com el diàleg, el *flashback*, la caracterització de personatges... Per a mi, la innovació més gran va ser el canvi en la forma d'investigar les històries: els periodistes van començar a poder dedicar mesos a un únic tema, a convertir-se en l'ombra dels protagonistes, a no basar les històries en entrevistes sinó en l'observació.

I quin plus aporta aquesta manera de fer en el periodisme social transformador?

Em sembla un error pensar en la crònica com quelcom únicament social o polític. M'agrada pensar en les històries com una eina perquè

la gent pensi en coses que ni tan sols li havien passat pel cap, que els remogui el terra. Pot ser útil parlar dels carregadors pakistanesos que acompanyen els excursionistes en les seves gestes, però també pot servir parlar del sastre d'Evo Morales: aparentment, és un personatge banal, però, a través d'ell, es parla del poder i de la política des d'altres punts de vista.

Més, més...

La crònica és el gènere més polític i honest que hi ha. Honest perquè deixa clar que es tracta de la visió i la interpretació de l'autor. Polític perquè sempre hi ha la intenció de remoure el terra en algun sentit o de transformar la dada en coneixement. A vegades, però, caiem en coses molt perilloses. El xilè Juan Pablo Meneses parla de la “porno-misèria, del perill de quedar-se en l'impacte que causen temes com la pobresa i no anar més enllà. De vegades, fer cròniques de personatges rics com Carlos Slim també ens permet fer veure les misèries humanes i entendre moltes coses.

Parla'm del teu proper llibre Los mercaderes del Ché y otras crónicas a ras de suelo.

De intentat que cada crònica parli de quelcom específic i, al mateix temps, mostri realitats que, a simple vista, són invisibles. El periodista Julio Villanueva Chang diu que el contista és aquell que t'explica una història i després apaga el llum perquè dormis; el cronista

és aquell que t'encén el llum perquè vegis coses que romanien ocultes a simple vista. És el que pretenia.

Un exemple?

“El secuestro más extraño del fútbol” explica la història dels aficionats de l'únic equip de primera divisió de la ciutat d'El Alto, a Bolívia. Els van tancar l'estadi perquè no complia les condicions. Un dia abans del partit, els veïns van segrestar el seu propi equip a l'estadi per pressionar els directius de la federació de futbol boliviana perquè els deixessin jugar. Això que sembla anecdòtic és el que enganxa i crida l'atenció, però, a més, és una excusa per parlar de tot el que mou el futbol, la vida econòmica d'un barri, la manca d'ofertes d'oci...

Et sents protagonista d'un boom de la crònica?

Em sembla que això de *boom* és una etiqueta dels mateixos mitjans que volen omplir titulars. Jo fa anys que llegeixo bons autors d'aquí i d'allà, es fa bona crònica des de fa 40 anys. Als autors amb més reconegut com Jon Lee Anderson, Alma Guillermoprieto, Martín Caparrós, Leila Guerreiro o Alberto Salcedo, se'ls n'han anat afegint de nous. Però tant com parlar d'una cosa que està explotant...

Va, per acabar, recomana un d'aquests autors que encara perduren ara.

El meu de capçalera és el nord-americà Gay Talese, un dels pioners del periodisme narratiu.

. LA COLUMNA

‘Drag queens’ per a sensibilitzar contra la sida

June Fernández
opinio@setmanaridirecta.info

Dairon Martínez López té 25 anys i viu a Matanzas. Treballava com a càmera de televisió fins que, a principis del 2011, va descobrir que havia contret el virus de la sida. Va decidir dedicar la seva vida a la prevenció del VIH: es va incorporar al Centre de Prevenció d'Infeccions de Transmissió Sexual i VIH-Sida de Matanzas i va idear una iniciativa que veure la llum el passat novembre, espectacles de transformisme com a proposta lúdica que utilitza per a colar de forma atractiva missatges de sensibilització. És part del projecte nacional de prevenció de la sida *Homes que tenen sexe amb altres homes*.

A Cuba hi ha més de 15.000 persones seropositives. El 2007, s'estimava que afectava menys del 0,1% de la població, una de les taxes més baixes del món, però el número de contagis creix ràpidament. Només el 2011, a Matanzas (de prop de 145.000 habitants), es van diagnosticar 62 nous casos de VIH. Tres persones van morir com a conseqüència del virus. Són més de 450 persones contagiades des de 1986, i 76 les que han mort. S'estima que a l'illa vuit de cada deu persones amb VIH són homes. Es defineix els homosexuals com el col·lectiu més exposat al virus.

El projecte de Dairon es dirigeix al públic gai

Per això, el projecte de Dairon es dirigeix al públic gai i utilitza els xous de transformisme per arribar a aquest públic. Però, mentre proliferen les actuacions de *drag queens*, són pocs els espais en els que aquestes propostes lúdiques tenen un contingut més social.

A més de l'activitat a la discoteca, Dairon imparteix tallers en els que ensenya tècniques d'auto-exploració. A més, atén a la seva consulta, i inclús a casa seva, a persones que busquen més privacitat de la que ofereix el centre. El projecte també pretén combatre a través de la sensibilització l'estigma que pesa sobre les persones seropositives. Per exemple, es proposa educar als llocs de treball per a que siguin espais lliures de discriminació, per evitar que les persones que, per por a ser rebutjades o a ser objecte de represàlies, ocultin el fet de ser seropositives i no busquin tractament ni suport.